

Atletinje trikrat zlate

Na mladinskem atletskem prvenstvu Slovenije, ki je bilo v soboto in nedeljo v Mariboru, so novomeški atleti spet presenetili. Dekleta so osvojila tri zlate medalje, dvakrat pa so bile druge; fantje so osvojili štiri srebrna odličja. Posebej moramo pohvaliti Jaksetovo, Sajatovo, Gazvodo (ta je postavila nov dolenski rekord v teku na 80 m ovire s 14,4), Bučarja, Dragoša in Simuniča. Atletinje so na osnovi dosežkov ponovno dokazale, da so tretje v naši republici.

Rezultati: moški — 1000 m: 4. Bučar 2:46,4; 3000 m: 2. Bučar 9:36,4; višina — 2. Dragoš 1,65; troskok — 2. Simunič 13,02; kopje — 2. Dragoš 45,63. Ženske — 60 m — 1. Jakše 8,1, 2. Gazvoda 8,2; 4 x 100 m — 2. Novo mesto (Jakše, Kalinovič, Saje, Gazvoda) 53,2; kopje — 1. Saje 32,38; 4 x 60 metrov — 1. Novo mesto (Jakše, Kalinovič, Saje, Gazvoda) 31,5 (nov dolenski rekord).

Bodo milijoni zgnili na tleh?

Strokovnjaki cenijo, da so belokranjska jabolka, ki ne gredo v denar in bodo propadla, vredna najmanj 30 milijonov starih din. Jabolka so bogato obrodila, ker pa so slabše kvalitete, so primerna samo za industrijsko predelavo. Tovarne jabolk ne morejo porabiti v tako velikih količinah in kmetje imajo že polne sode jabolčnika. Veliko sadja leži kar po tleh. Jabolka grize živina, zato se večkrat zgodi nesreča, ker se živali davijo. Na marsikateri domačiji so že sklenili odvisna jabolka zvoziti na polje, kjer jih bodo pustili zgniti.

Danes mladost ni tako brezskrbna, kot si včasih mislimo. Šolarke iz Črnomlja gredo sicer veselo od pouka, aktivke pa imajo težke, da jih komaj nosijo. V mestih so starši v službi, otroci so marsikje brez pravega varstva, na deželi pa morajo šolarji še krepko delati po njivah. (Foto: Ria Bačer)

Predsednik Tito v Djerdapu:

Kje so korenine?

Varujmo našo skupnost, utrjujmo njeno enotnost in popolnoma spoštujmo načelo enakopravnosti vsakega naroda in narodnosti, načelo enakopravnosti vsake republike!

Predsednik republike tovariš Tito je pred dnevi obiskal tudi delavce, tehnike in inženirje na enem naših največjih gradbišč v Djerdapu, ob koncu srečanja z njimi pa je govoril o nekaterih vprašanjih našega notranjega razvoja.

Predsednik Tito je med drugim dejal, da je v zadnjem času obiskal mnogo naših krajev predvsem zato, da bi sam spoznal, kje so korenine raznih slabih pojavov, kot je na primer nelikvidnost v gospodarstvu. »Zaradi tega sem želel videti, kje so korenine tega problema, saj so zame proizvajalci najpomembnejši. Drugi razlog je bil v tem, da sem želel ugotoviti, kaj bi bilo treba storiti za nadaljnjo krepitev jugoslovanske socialistične skupnosti.« Tovariš Tito je nato dejal, da je vseskozi prepričan, da bo prav samoupravljanje eden izmed osnovnih dejavnikov, ki bodo utrjevali našo večnarodnostno skupnost. Med dru-

»Nihče izmed nas v naši socialistični skupnosti si ne zadostuje. In vsi skupaj nismo ravno veliki. Veliki smo v moralnem pogledu, če pa bi to izgubili — postanemo majhni.« je dejal tovariš Tito na pogovoru v Brestovački banji.

gim je omenil, da je bil v svojih zadnjih govorih tudi dokaj oster. »To pa sem storil zato, da bi ljudje razumeli, da moramo v naši socialistični izgradnji, predvsem v gospodarstvu, napraviti red.«

Predsednik republike je nato dejal, da se je s sodelavci soočil z večino sedanjih težav in zdaj jih moramo začeti mirno, umirjeno reševati. »Včeraj in danes sem tu pri vas, pa v Dalmaciji, v Sloveniji in drugih krajih, ki sem jih obiskal, opazil pri vseh ljudeh enotno željo, da bi čimprej odpravili sedanje razprtije. Ne bi želel, da bi gospodarske težave postale kamen spotike.« Tovariš Tito je zlasti podčrtal, da se bo dosledno tudi vnaprej zavzemal za tisto, za kar se je bojeval vse življenje, za kar so se bojevali med NOV jugoslovanski narodi s komunisti na čelu.

Ponovno je tovariš Tito tudi opozoril, da je treba napraviti v vrstah komunistov red, da bi ZKJ lahko uspešno opravljala svojo odgovorno vlogo. V zvezi komunistov je treba povečati odgovornost in disciplino.

PRI PRODAJI MESA NA DROBNO SE OBETA BOLJŠE

Bomo odslej za dober denar res dobili dobro meso?

Novi občinski odlok o načinu razseka in prodaje svežega mesa zagotavlja vsem potrošnikom nakup svežega mesa pod enakimi pogoji — Janez Potočar iz službe za cene pri Obs odgovarja na naša vprašanja o tem odloku in o posledicah, ki jih bo povzročil v načinu preskrbe

Ko je občinska skupščina na seji 16. septembra sprejemala odlok o novem načinu razseka in prodaje mesa, so najživahneje razpravljale odbornice. Zelo jih je zanimalo, kakšne posledice bo imel odlok, kako bodo potrošniki opozorjeni na svoje nove pravice, kako bo s cenami mesa in podobno. Zelele so odgovore na vprašanja, s katerimi se kot gospodinje srečujejo vsak dan. (Nadaljevanje na 8. strani).

Obiščite razstavo živine

V nedeljo dopoldne, 28. septembra, bo Kmetijska zadruga Trebnje v sodelovanju s Kmetijskim zavodom Ljubljana priredila razstavo živine in kmetijskih pridelkov na Veseli gori pri Sentrupertu. Najboljši rejci bodo dobili za svojo živino denarne nagrade. Turistično društvo Sentrupert bo popoldne priredilo veselico ob otvoritvi vodovoda.

V nedeljo, 21. septembra zjutraj, je novomeški hotel METROPOL v podaljškju svoje kavarne pri avtobusni postaji odprl novo ekspresno restavracijo. V lokalu, ki je eden najsodobnejših na Dolenjskem, se je že navsezgodaj zbrala množica poskuševalcev pijač in jedoč, večja gneča pa je bila v prvih urah predvsem pri šanku, kjer so lahko obiskovalci zastoj pili ekspresno kavo (Foto: Ivan Zoran)

VREME
OD 25. SEPTEMBRA
DO 5. OKTOBRA
Prevladovalo bo lepo
vreme. Dr. V. M.

Vabimo Vas
na otvoritev nove poslovalnice NAMA
v Kočevju dne 3. oktobra 1969

N

N

Vzroki nelikvidnosti

Ob nedavnem pogovoru predsednika Tita s predstavniki Dalmacije

V pogovorih s predstavniki občin, gospodarstva in družbenopolitičnih organizacij v Dalmaciji, je predsednik Tito predvsem opozoril jugoslovansko javnost zlasti pa proizvajalce, na vse težave, ki jih prinaša s seboj nelikvidnost v gospodarstvu. Tovariš Tito je stopil ob stran tistih, ki že dlje časa dobrohotno opozarjajo, da je vprašanje nelikvidnosti med prvenstvenimi problemi, ki jih moramo reševati sicer ne »kar čez noč, toda treba je resno ukrepati da bi preprečili še nadaljnje povečanje nelikvidnosti.

Nelikvidnost v našem gospodarstvu, kot je rečeno ima troje vzrokov: nepokrite investicije, trošenje obratnih sredstev za rekonstrukcije in podobne datjave ter nesolidno izpolnjevanje obveznosti dolžnikov do upnikov. Tovariš Tito je bil posebno odločen, ko je opozarjal, da moramo ustaviti nadaljnje širjenje investicij ki dobivajo zelo zaskrbljujoč obseg, z njimi pa se odpira vrsta ne samo ekonomskih ampak tudi političnih vprašanj.

Zahteva

S to svojo zahtevo je predsednik Tito najzgovorneje podprl s primerom velike železarnice, ki jo hočejo zgraditi v Dalmaciji. »Počakajte, da preidemo kritično mejo gospodarske reforme,« je dejal, in da odpravimo nelikvidnost v gospodarstvu; potem ko bo več sredstev, bo pa druga stvar. Sedaj nikar ne načenjajte vprašanja velike železarnice!

Dodal je, da so ne samo za železarno, ampak tudi za druga velikopotezna vlaganja v različnih krajih države, potrebna velika sredstva, katerih pa sedaj nimamo. Rekel je tudi, da je proti »kampanji«, ki se odvija za dograditev druge etape Djerdapa. Za to nimamo denarja, je dejal in dodal, da sploh še povsem natančno ne vemo, kakšna sredstva bomo potrebovali, ko se bo dvignila gladina Dunava na naši obali.

Pač pa je tovariš Tito dal prvenstvo tistim programom in vlaganjem, ki bodo omogočili, da se vlo-

žena sredstva hitro in učinkovito realizirajo, da se dobijo končni proizvodi. V gospodarskem razvoju Dalmacije, je dejal tovariš Tito, bi to bili turizem, ladjedelstvo in pomorsko gospodarstvo.

Morala

Ko je omenil graditev cest, o katerih se je zadnje mesece v naši javnosti veliko govorilo, je bil tovariš Tito zelo precizen, ko je opozoril, da je treba poiskati način za postopno graditev cest — skladno s sredstvi, ki jih imamo za ta namen.

»Stegnimo se toliko, kolikor je odeja dolga,« je omenil star ljudski pregovor, ki ga nekateri zelo pogosto pozabljajo.

Ne bi se smelo več dogajati, je daljeval tovariš Tito, da kolektivni, ki so rentabilnejši, ki si pridobivajo devizna sredstva, ne morejo o pravem času izplačati osebnih dohodkov svojim delavcem. Obenem se je zavzel za diferenciacijo v gospodarstvu — tiste, ki kar naprej »proizvajajo izgubov«, ne moremo večno reševati. To jim je treba odkrito povedati. Ali bodo morali propasti ali pa se preusmeriti na izdelavo drugih proizvodov in dvigniti produktivnost.

Predsednik republike je tudi tokrat poudaril, da je v naši državi, ki je večnacionalna in ki ima več republik, decentralizacija pravilna. Obenem pa je opozoril, da moramo načrtno gledati na razvoj celotnega jugoslovanskega gospodarstva. Krepiti moramo disciplino v gospodarstvu, je dodal, in razvijati poslovno moralno samoupravljanje, da se izognemo popačenjem.

Disciplina in krepitev samoupravnega gospodarstva, je zaključil tovariš Tito, mora biti osnovni pogoj odnosov med federacijo in republikami, prav tako pa tudi znotraj republik, med posameznimi skupinami, občinami in delovnimi organizacijami. »Pri nas ni nobenega problema, o katerem se ne bi mogli dogovoriti, če ga začnemo reševati s polno zavestjo in odgovornostjo.«

S. M.

Sestanek članov DIOLEN kluba

Predzadnji petek je bila na Otočcu tiskovna konferenca in modna revija; tokrat so jo pripravili člani Diolen kluba skupaj s svojim dobaviteljem in sodelavcem, znano nemško tvrdko Glanzstoffs AG. Tudi tokrat so na modni reviji prikazali modele, izdelane iz tkanin umetnih vlaken, ki jih izdeluje NOVOVEKS, MURA, SVILA, VOLNENKA, VEZENINA ter podjetji Standard-konfekcija in Kamensko.

Industrija: za 14,2% več kot lani v avgustu

Tudi v avgustu je obseg industrijske proizvodnje v Sloveniji dosegel pričakovane rezultate, trdijo na republiškem zavodu za statistiko. Stevilke dajejo naslednje primerjave: industrijska proizvodnja v Sloveniji je bila v primerjavi z julijem večja za 5,9 odstotka, kar za 14,2 odstotka pa je bila nad lanskim avgustom. Letošnja celoletna industrijska proizvodnja je za 14,6 odstotka večja od lanske v prvih osmih mesecih. Zaloga izgotovljenih izdelkov so v avgustu narasle za 0,5 odstotka v primerjavi z julijem. Količine zalog so bile konec avgusta približno za 3 odstotke večje od lanskega povprečja.

renca in modna revija; tokrat so jo pripravili člani Diolen kluba skupaj s svojim dobaviteljem in sodelavcem, znano nemško tvrdko Glanzstoffs AG. Tudi tokrat so na modni reviji prikazali modele, izdelane iz tkanin umetnih vlaken, ki jih izdeluje NOVOVEKS, MURA, SVILA, VOLNENKA, VEZENINA ter podjetji Standard-konfekcija in Kamensko.

Na tiskovni konferenci so povedali, da se je podjetje Glanzstoff AG pred kratkim združilo z nizozemsko firmo AKU in tako postalo eno največjih tovrstnih podjetij na svetu. Danes ima grupa AKU največje izbirno kemičnih vlaken, v proizvodnji sintetičnih vlaken kot so perlon, nylon, diolen, terlenka in enkalon pa ima grupa AKU drugo mesto na svetu. Naša podjetja si od sodelovanja v okviru Diolen kluba obetajo nadaljnje ugodne možnosti.

— Zategnite pasove, tovariši!

(Karikatura iz beogradskega AJEZAs)

O BISTVENIH VPRAŠANJIH NAŠE STVARNOSTI

Sedanje poglavitne naloge

Janez Vipotnik, predsednik republiške konference SZDL Slovenije, o razreševanju posledic »cestne zadeve« in o odprtih vprašanjih, ki ustvarjajo politično razpoloženje oz. nerazpoloženje naših delovnih ljudi

Skrčen poletni obseg tednika nam zadnje čase ni dovoljeval, da bi nekaterim vprašanjem in nalogam posvetili toliko prostora, kakor bi to bilo potrebno in kar smo tudi želeli. Zdaj, ko spet prihajamo na običajen obseg domačega lista, bomo segli tudi k nekaterim dogodkom in h gradivu iz zadnjih tednov, ki je še vedno v ospredju našega zanimanja in iz katerega izvirajo tudi poglavitne naloge sedanjega časa ter prihodnjega obdobja. Danes načenjamo nekatere misli z zadnje skupne seje predsedstva in izvršnega odbora republiške konference SZDL Slovenije, ki je bila 5. septembra v Ljubljani. Na seji so obravnavali sedanje politične razmere, predvsem v zvezi s položajem, ki ga je povzročila nedavna razprava o cestah. V skrajšani obliki objavljamo ugotovitve Janeza Vipotnika, predsednika republiške konference SZDL Slovenije.

Predsednik RK SZDL Slovenije Janez Vipotnik je najprej ugotovil, da se politično stanje med delovnimi ljudmi v Sloveniji, nastalo zlasti po položaju, ki ga je povzročila razprava o cestih, počasi umirja. Precej je k temu pripomogla seja zveznega izvršnega sveta, izjave predstavnikov naših predstavniških organov, kakor tudi široka politična aktivnost, ki jo je organiziral centralni komitej ZK Slovenije. Bilo je tudi precej obiskov po občinah, sestankov, objavljena je bila razprava tovariša Franca Popita na seji izvršnega biroja predsedstva ZK Jugoslavije, mnogo pa je pripomoglo tudi objavljeno poročilo izvršnega sveta.

Javnih razprav okrog ceste je sicer res vedno manj, na površino pa prihajajo, seveda bolj umirjeno, druga vprašanja, med njimi pa tudi pravi vzroki, ki so povzročili eksplozivno razpoloženje. Danes se marsikdo sprašuje, zakaj takšen hrup, če nendar predstavniki organi ugotavljajo, da je v novih pogojih in s podaljšanimi roki, izgradnja nove ceste v Sloveniji razumljiva in sprejemljiva ter da končno tudi ne bo bistveno vplivala na uredništev načrta o izgradnji hitrih cest v Sloveniji.

Socialistična zveza kot politična organizacija mora kritično prepoznati postopke in metode dela zveznega in republiškega izvršnega sveta v tem določenem primeru, ker bi pravočasno sporazumevanje, združeno s predhodnimi posvetovanji, lahko odvrnilo neprijetne posledice. Podčrtati moramo tudi, kako pomembno je v naši družbeni praksi ne le sprejemati odločitve, ampak jih v takšnem primeru, kot je bila cesta, tudi do kraja argumentirati in obveščati o tem delovne ljudi.

Smo proti vsem postopkom in metodam, ki slonijo na pritiskih!

Položaj, ki je tako nastal v občinskih skupščinah in drugih izvoljenih organih, je temeljil predvsem na prepričanju, da gre za koristno stvar. Nobenega dvoma ni, da se je treba vsem pritiskom, ki spodbujajo naš sistem, z vsemi silami upirati. Tudi če so najpristnejši, jih ne moremo priznati kot metodo politične akcije v pogojih samoupravne demokracije. To pravilo pa mora seveda veljati za vse in vsakogar. Če se bodo takšni pritiski, ki so se v zadnjem času pojavljali tudi drugod, razvil v nek sistem, če bomo sprejeli pravilo, da bomo s pritiskom lahko reševali probleme, potem bomo zavestno spodbujali sistem demokratičnega samoupravljanja. Pritiski pomeni, da se v obstoječih institucijah našega političnega sistema ne moremo demokratično sporazumeti. Sedanji položaj nas samo opozarja, da je treba hitreje izpopolnjevati in razvijati naš sistem, da bo resničen odraz stopnje zavesti delovnih ljudi in ravnih družbenih odnosov.

Zdi se, da je vest z zadnje seje izvršnega biroja predsedstva ZKJ, ki je odobrilo poročilo Franca Popita, blažilno vplivala na ljudi, kajti s tem so bile obrušene prvotne ostre formulacije izvršnega biroja, ki so ustvarile pri ljudeh grenak priokus.

Tovariš Vipotnik je nato opozoril, da smo v naši praksi nasploh zanemarili dobromamerno prijateljsko kritiko, ki je temeljna prvina vsakega napredka. Če hočemo probleme, ki nastajajo v našem družbenem razvoju resnično reševati, potem ne delamo prav, če kritiko enostavno zanikamo. Treba je videti, zakaj je

kritika nastala in kateri so dejanski razlogi, ki so jo sprožili.

Med nekaterimi ljudmi je veliko ugibanj, kaj je s stiki s politično emigracijo. Tudi glede tega se marsikaj pretirava. Jasno pa je stališče, da s kontrarevolucijo ne more biti nobenih stikov. S Slovenci v zamejstvu želimo in hočemo utrjevati odnose. Predstavniki države so pri tem dolžni, da vzdržujejo stike z vsemi političnimi grupacijami, ki so dobre volje, medtem ko družbeno-politične organizacije navezujejo svoje stike po interesu. Pri tem pa ne bi smeli dovoljevati podtikanja, intrig, razširjanja lažnih govoric ipd. Takim pojavom se moramo najodločneje upreti. Če bomo raznim govoricam pustili prost pot, nam bodo ustvarile nemogoče vzdušje za naše medsebojno delo.

(Dalje prihodnjč)

NAJVEČJI PORAST ZA ŠIROKO POTROŠNJO

Za 13 odstotkov smo letos v Sloveniji izdelali več proizvodov oz. predmetov za široko potrošnjo kot lani v osmih mesecih. — Rudarji so avgusta nakopali za 15,5 odstotka več premoga kot julija, zemeljskega plina so načrpali 657.000 kub. metrov, nafte pa 826 ton. Celotna barvasta metalurgija je bila za 8 odstotkov nad julijsko proizvodnjo. Soli smo »pridelali« julija 3.500 ton oz. za 75 odstotkov več kot lani v juliju. Elektro industrija je avgusta izdelala 11.808 telefonskih aparatov, avgusta pa je bila dosežena tudi letošnja najvišja proizvodnja cementa: 36.956 ton. Lesna industrija je povečala svojo proizvodnjo za 3 odstotke nad julijsko, papirna industrija pa tudi slavi avgusta svoj mesečni rekord leta — 12.835 ton papirja. V tekstilni industriji je bila v avgustu za 7 odstotkov boljše kot julija, usnjarsko-obutvena industrija pa je avgusta izdelala kar 516.000 parov čevljev. Tobačna industrija ima za 4 odstotke večjo proizvodnjo.

Večja proizvodnja lignita v Velenju

V našem največjem rudniku lignita sodijo, da bodo do 1972. lahko povečali proizvodnjo na predvidenih 3,8 milijona ton. V letu 1975 bodo znašale potrebe po lignitu že približno 4 do 4,5 milijona ton. Samo nova termoelektrarna v Sošanju bo povečala potrebe po lignitu za približno 1,5 milijona ton na leto.

V slovenski industriji dela 10.464 oseb več kot lani

V zadnjem mesecu so slovenska industrijska podjetja na novo zaposlila 460 oseb. Zdaj je v industriji zaposlenih 10.464 ljudi več kot lani v enakem času. Letos so sprejeli največ novih delavcev v kovinski, elektro, tekstilni in usnjarsko-obutveni industriji.

Kmetijski nasveti

Sorte ječmena in rži

Na dobri zemlji sta pšenica in ječmen donosnejši vrsti žita, na slabši zemlji pa je večkrat boljše sejati rž, na najslabši pa oves. Mnogokrat je zlasti v hribovitih krajih pridelovanje krmnega žita bolj donosno od pridelovanja krušnega ter pomeni zelo važno dopolnilo k živinoreji.

Ječmen je po donosnosti zelo zaostal za pšenico zato, ker so poljedelci mnogo počasneje uvajali bogato rodne sorte. Za doseg dobrega pridelka je treba vsejati okoli 400 kalivih zrn na kvadratni meter, to je 6 do 7 mernikov semena na hektar. Ječmen sejemo ob koncu septembra ali v začetku oktobra, rž pa ob koncu septembra.

Po ugotovitvah Kmetijskega inštituta se pri nas najbolj obnesejo naslednje ječmenove sorte: ager, dea, hauter in platen. Velik pridelek daje zlasti nemška sorta hauter, ki je zgodnja in odporna proti boleznim. Pripočajo jo zlasti za rodovitne njive in v nižinah.

Za hribovski svet sta primerni sorti dea in platen, ki imata daljšo slamo. Dobro sta odporni tudi proti zimskemu mrazu, listni pegavosti, platen pa je precej občutljiv na pepelasto plesen.

Zaradi majhnih pridelkov, poleganja in izrojevanja sort so mnogi poljedelci opustili pridelovanje rži, ki ima podobne zahteve kot pšenica, vendar se zadovolji s slabšo zemljo. Prav ta poljščina je primerna za slabo, plitvo in kislo zemljo. Da bi izboljšali pridelke, je treba hitreje uvajati tako imenovane tetraploidne sorte, kot je na primer sorta petkus, ki ima krajšo in močnejšo slamo ter boljše prenaša gnojenje in daje zato tudi večji pridelek.

In še beseda o kolobarju. Detelje so najboljše predhodnice za pšenico. Tudi koruza je dobra predhodnica, če jo le pravočasno umaknejo z njive. Podobno je s krompirjem. Za žita so dobre predhodnice zlasti stročnice, ogrščica, repica. Slabe predhodnice so žita, pa tudi novina ni primerna, razen za oves.

Inž. M. L.

Ponosne jugoslovanske žene

»Žene v Jugoslaviji zaslužijo vse priznanje, kajti njihov delež v borbi za osvoboditev je prav tako velik kakor njihovih mož. Bile so nepogrešljiv del osvobodilnega gibanja, ki ga brez njih, kakor so možje radi govorili, sploh ne bi bilo.

V borbi za osvoboditev so bile ženske vse predolgo navezane na svoje može. Dolga leta so živele doma v težkih razmerah, saj je moralo tisoče in tisoče mož v svet, kjer so živeli daleč od svojih družin tudi po deset ali dvajset let, da so se nato vrnili s prihranki — tuji otrokom, ki so bili medtem odrasli, sami pa so komaj še spoznali svoje žene.

Ko je šel sovražnik proti njim, jih je prevzel strah. Gledale so in kljubovale njegovim zverinstvom dokler so mogle, položaj pa je postajal iz dneva v dan slabši. Domovi so jim bili porušeni, a kar je še huje, v njihovih srcih bi bil spricho brutalnega pobijanja njihovih mož zlomljen upor, ki bi jih lahko kdaj osvobodil. Vedele so, da morajo zdoma, če naj ostanejo žive. Tudi one morajo v borbo; neprijetno bolj bo prenašati tegobe borbe kakor pa ostati doma, kjer so neprestano izpostavljene sovražnikovim grožnjam. Pasivna strpnost bi pomenila skrunitev vsega, kar daje življenje, žene pa ne bi bile več vredne ne ljubezni ne spoštovanja teh, ki so bili pripravljeni tudi umreti za osvoboditev domovine.

Tedaj so šle ženske v borbo in so pomagale, kolikor so le mogle. Tisoče žensk se je odpovedalo mirnemu življenju doma in v službi, šle so s svojimi možmi ali pa tudi same v gozdove. Mlajše in bolj borbene so segle po orožju in se uvrstile med borce, druge pa so se z enako odločnostjo posvetile administraciji, medtem ko je tisoče drugih prav tako tvegalo svoja življenja, ko so skrbele za posestva, da so lahko pošiljale obleko in hrano možem, ki so bili na položajih po okoliških hribih.

Ni bilo lahko odločiti se za takšno življenje. Če je bila ženska poročena, je dobro vedela, da vedno ne bo mogla ostati skupaj z možem — morda se celo do konca vojne ne bosta videla. Prav tako so tudi neporočene ženske poznale nevarno življenje partizanov po gorah in so razumele kritiko starejših, ki so sicer vedeli, da je borba potrebna, niso pa radi gledali, da dekleta zametujejo svojo ženskost.

Tudi ženske iz mest, ne samo tiste iz vasi, so se zlahka privajale novim razmeram; sprijaznile so se z neudobnim življenjem in z najrazličnejšimi tegobami. Bile so v veliki nevarnosti, da bi se na karkoli ozirale. Zmaga in končna osvoboditev bo upravičila njihovo odločitev; hotele so biti svobodne...

Alli je treba še posebej poudariti, da so bili možje v Jugoslaviji ponosni, ker je bilo med borci vse dežele sedem, v Sloveniji celo nad štirinajst odstotkov — žensk?

Človek je bil presunjen, ko je videl, kako gredo osemnajst ali dvajsetletna dekleta skupaj z možmi v boj; a naj

je bilo videti v prvem trenutku še tako nenavadno, se nisi prav nič več čudil, če si vedel, da živijo ženske in moški v Jugoslaviji kakor enak z enakim, v popolnem medsebojnem spoštovanju, ki izhaja prav iz te medsebojne neodvisnosti.

Med napadom na neko vežno mesto, ki je trajal več dni, smo videli večje število žensk in deklet, kako gredo v boj. Nekatere so nosile puško, obešeno preko ramena, druge so vlekale za seboj nosila, tretje so bile opre-

Naš veliki prijatelj major William Jones se je v Dobriču na slavlju v počastitev 25-letnice I. kongresa slovenske protifašistične ženske zveze lani 20. oktobra s stiskom rok dobrničkim pionirjem poslovil od ljudi in dežele, v kateri je med revolucijo preživel toliko nepozabnih trenutkov. Pogumnega in plemenitega zavzniškega oficirja bodo naši narodi ohranili v častnem spominu, saj je delil s hvaškimi in slovenskimi partizani vse dobro in slabo v naših najtežjih letih!

(Foto: Slavko Dokl)

mljene s torbicami za prvo pomoč. Bile so lepa, zdrava, krepka dekleta, temno in svetlolasa, pomešana povsod med možmi. Nosile so smučarske hlače in volnene bluže z ruticami, kakor da gredo na izlet. Kako neresnična je bila videti resničnost!

Na dolgih pohodih so dekleta sama nosila svojo opremo. To je bilo pravilo, ki je veljalo za vse. Vsak poskus, da bi jim pomagali, so zavrnile z vlijudnim: »Hvala lepa, sem partizanka!« Če smo prišli v trdi temi do široke reke, ki jo bomo morali prebresti, so si dekleta brž zavihale hlačnice, ali pa so slekile hlače, položile roko na rame moškega pred seboj in zabredle v vodo. Skoraj vedno smo na tak način bredli čez reko, da smo bili v temi drug drugemu za vodnika. Dekleta so se kar naprej smejala, kadarkoli so izgubila ravnotežje ne glede nato, da so jim možki skušali dopovedovati, da je sovražnik komaj dvesto jardov daleč od nas z obeh strani reke...

Usoda je hotela, da je marsikatero deklet padlo v borbi. Nekatere so bile ubite, druge samo ranjene. Pogovarjali smo se z ranjenimi dekleti, in če kdaj v življenju, tu smo spoznali pogum in značajnost. Bile so čudovite! Nekaj mesecev kasneje smo na neki cesti srečali takšno mlado deklet; hitela je nekam s kolesom, s puško na ramenu. Ustavila se je, da bi spregovorila z nami nekaj besed. Krogla ji je napravila na obrazu globoko brazgotino, ki je segala od ust do ušesa, pa je bila kljub temu vsa vesela in vedra kakor prej.

Ženske so dokazale, da so odlične borke; presenetljiva je bila njihova odločnost in neustrašenost; pogumne in nepopustljive so si pridobile naklonjenost vseh moških, hkrati pa so jim bile tudi svetel vzor. Vsem so izkazovale prijateljstvo, nihče jih ni razvajal, na pohodih so hotele biti povsod ob koloni. Brž ko je prispela kolona v vas, pa so prevzele skrb za jedačo in pijačo. Če se je četa med pohodom

ustavila k počitku in so borci, ob potu do kože premočeni, popadali na tla kar tam, kjer so bili obstali, so šla neutrudna dekleta s svojim vedrim nasmehom in vzpodbudno besedo od enega do drugega in jim ponujale ogorčene cigarete ali požirek vode ali vina in spet so se nam povrnila moči, da smo nadaljevali pot proti cilju.

Možje so priznavali, da so lahko ženske dobre voditeljice; poveljevale so nekaterim bataljonom, govorili so tudi, da ima celo neka brigada svojo

stre, ki so delale pri partizanih, so se izpostavljale veliki nevarnosti. Bolnišnice so bile bolj ali manj nepremične; dasi so bile skrbno skrite med drevjem, se je vendarle kdaj pa kdaj zgodilo, da je sovražnik odkril katero izmed njih in tedaj ni prizanašal ne zdravstvenemu osebju ne bolnikom; ljudi so pobili, kar je lahko gorelo pa so zažgali. V aprilu 1944 je 200 Nemcev našlo neko partizansko bolnišnico na Hrvaškem; v bolnišnici se je zdravilo 34 bolnikov, v njej je bilo osem zdravnikov in en ekonom — vsi so bili pobiti.

Ženske so prevzele skrb še za drugo plat partizanskega življenja: ustanovljale so pralnice, pekarnice in kuhinje; če je bilo treba, so šle z borci do samotnih postojank in neobljudenih krajev, ker tam ni bilo vasi, da bi vaške ženske poskrbele zanje. Niso se bale ne dežja ne snega in ostrega mraza — vodila jih je ena sama misel: poskrbeti za zdravje borcev. Skupaj z njimi so prenašale tegobe dolgih pohodov skozi gozdove, ko so se umikali pred sovražnikom in skupaj z njimi skrbele, od kod dobiti hrano za naslednji obrok.

Igralke in pevke najboljših gledaliških hiš v kraju so se povezale v posamezne skupine, pripravljale predstave in jih prikazovale po vaseh, šle pa so tudi peš v gozdove in so dajale koncerte povsod, kjerkoli so naletele na partizane. Treba je reči, da je bil njihov trud deležen vsega priznanja in so se s svojim petjem močno prosile.

Na osvobojenem ozemlju so učiteljice in književnice odprle šole — šole, ki so bile za dolge mesece pa tudi več let zaprte — če pa je bila stara šola porušena, so začasno poučevale v kakem drugem poslopju...

Veliko mladih deklet je opravljalo kurirsko službo in jih je bilo pogosto videti na samotnih poteh, medtem ko so starejše ženske hodile s patroljami, ki so stikale za sovražnikovim položajem. Tudi nas je na naših potovanjih pogosto vodilo mlado deklet.

Skozi zasedene kraje so potovale delegatke ter predstavnice in sodelavke Osvobodilne fronte, kjer so navezovale stike s krajevnimi odbori in tako iz prve roke dobivale poročila o sovražnikovem položaju v krajih, ki jih je imel leta delno ali popolnoma v svojih rokah. Ves čas so bile v nevarnosti, da jih sovražnik zajame in pobije, tolažile pa so se lahko samo z upanjem, da jih pred smrtjo ne bodo mučili. Te ženske so bile zastopnice vseh političnih strank, so med seboj sodelovale in s skupnimi močmi delale za osvobodilno gibanje; imenovale so se »aktivistke«.

Povsod po zasedenih krajih so bile ženske glavne organizatorke ilegalnega udejstvovanja; skrbno so opazovale sovražnikovo gibanje in so o tem obveščale partizane. Skrbele so, da so imeli posamezni trgovci v mestu dovolj osnovnega blaga, ki je bilo potrebno partizanom in so si lahko kmetje napolnili vozove, kadar so prišli v mesto; to blago so dobivale večinoma iz sovražnikovih zalog. Nemogoče je popisati, v kako velikem obsegu je teklo to delo!

Ženske so delovale s krajevnimi odbori v socialni službi in pri Rdečem križu, v domači proizvodnji, na kulturnih in drugih področjih. Na poljih in kmetijah širom po osvobojenem ozemlju je bilo zaposlenih sto in sto mladoletnih deklet. Delale so dan in noč, selile so se iz kraja v kraj in nosile lastno orodje s seboj. Marsikje v Jugoslaviji so nosile ženske vso odgovornost za delo na posestvih. Ko so ves dan delale na polju, so se najmanj enkrat tedensko zbrale pred nočjo, obložene z nahrbtniki, polnimi hrane, perila in sploh vsega, kar so si mogle pritrpati in privarčevati, ter se skupaj podale na položaje k svojim možem, dokler je trajala noč. Kmečke ženske so omogočile svojim možem, da so prišli za orožje in so bile ponosne, da lahko po svojih močeh pomagajo možem v borbi zoper sovražnika.

(Knjigo W. Jonesa »S TITOVIMI PARTIZANI« je prevedla Katja Spur)

Major William Jones

Zavod »BORECA« je pred 7 leti izdal zanimivo knjigo, ki jo je napisal kanadski major William Jones, šef prve zavzniške misije pri NOV in partizanskih odredih Jugoslavije. Sam jo je naslovil takole: »Dvanajst mesecev s Titovimi partizani« (Twelve months with Tito's partisans). Z njo je plemeniti prijatelj naših narodov odkril svetu velik del resnic o naši revoluciji in narodnoosvobodilnem boju. Ob nenadni smrti Williama Jonesa — umrl je 1. septembra v Wellanportu v Kanadi — objavljamo iz njegove knjige odlomek, ki govori o deležu žena NOV.

Ste radi lepo oblečeni?

TRGOVSKO PODJETJE

SEVNICA

je odprlo v novem trgovskem centru v Sevnici — nasproti konfekcije LISCA, novo moderno specializirano trgovino

moške, ženske in otroške konfekcije

O veliki izbiri kvalitetnih izdelkov se lahko sami prepričate.

Prodajamo:

moško konfekcijo -

obleke in hlače vseh velikosti za vitko, visoko, manjšo in močnejšo postavo

žensko konfekcijo -

obleke, krila, modne hlače, kostime, jesenske in zimske plašče ter delovne halje

otroško konfekcijo -

fantovske obleke, dekliške obleke, plašče, hlače in bundice

V predsezonski prodaji nudimo kvalitetne otroške, ženske in moške bunde po izredno ugodni ceni.

Obiščite novo trgovino, ki smo jo odprli za vas!

PISMA UREDNIŠTVU

Prošnja za železnico

Zelijmo vam sporočiti težave, ki nas tarejo že vse od uvedbe novega železniškega reda. Z njim smo prikrajšani vsi tisti, ki se vozimo na delo, in ker železnica niti noče odgovoriti na naše prošnje, zastavljamo javno vprašanje v časniku.

Z novim voznim redom, ki je začel veljati s prvim junijem, se je spremenil odhod jutranjega vlaka na progi Trebnje-Sevnica tako, da prihaja prvi vlak v Trebnje že kmalu po peti uri zjutraj, v Sevnico pa ravno ob petih. Potniki morajo potem čakati eno uro na zvezo proti Za-

grebu, Novemu mestu in Ljubljani, prav tako pa morajo čakati vsi tisti delavci, ki začno delati ob šestih.

Več let doslej se vozni red jutranjega vlaka ni spremenil in je odhajal proti Trebnjemu in Sevnici po peti uri, kar je bilo bolj primerno za delavce in dijake, ki se vozijo v šolo. Zaradi vsega tega smo sklenili, da tudi prek vašega lista povemo svoj težave.

JOZE PINTARIC
Pijavice

PRIPIS UREDNIŠTVA. Zvedeli smo, da so podobno prošnjo naslovili na železniško transportno podjetje tudi dijaki Mirenske doline, ki se vozijo v šolo v Novo mesto. Na njihovo željo je železnica pripravljena delno spremeniti vozni red. Po tej spremembi bi uknil vlak, ki je odpeljal ob 6.46 iz Sevnice in prispel ob 7.44 v Trebnje, namesto tega pa bi iz Sevnice odpeljal ob 5.15, v Trebnje pa pripeljal ob 6.15, tako da bi dijaki in drugi imeli takoj zvezo z Novim mestom.

„Velerazcapana cesta od Starega trga do Vinice“

Pišem vam, kaj se dogaja v Poljanski dolini. Poleti je bil v Predgradu nemški turist, ki je prišel obiskat ženske sorodnike. Z njim je bila gospa Sterk, bivša hotelirka iz Ljubljane. Bila je za tolača. Gosta je nagovorila, naj bi šel pogledat še prelepo Vinico. Res so se odpravili.

Z avtom pa so prišli samo do Sinjega vrha, potem so se zaradi slabe ceste morali vrniti, ker bi sicer avto uničili. Ta cesta je bila pred vojno odlično oskrbovana, zdaj pa je velerazcapana. To se nam zdi prava sramota.

V Poljanski dolini turisti tudi ne dobe razglednic, bivši trgovci pa so imeli zmeraj vsaj tri vrste razglednic na zalogi. Tudi javna pot Radence-Breg ob Kolpi je že od minule zime poškodovana. Narasla Kolpa je zraven še nanesla šibje. Na cesti je padlo tudi precej kamenja, tako da je slabo prehodna, a se nihče ne zmeni, da bi to popravil.

JOSIP VEBER
PREDGRAD 45

Tudi na cesti smo ljudje...

19. septembra sem počel kandidirati za vozniški izpit B kategorije. Pripeljala sva ob 10.30 na Glavni trg pred trgovino Elektrotehne, kjer sem opazil prost parkirni prostor. Tam je stala le neka gospa. Ko je kandidatka hotela vozilo spraviti na parkirni prostor, pa se je oglasila gospa in rekla, da je zasedeno.

Midva sva se umaknila, videla pa sva, kako je čez 5 minut na rezervirani prostor pripeljal VW z registrsko tablico NM-61-50. Nisem videl, da bi bilo to mesto označeno za rezervacijo osebnega avtomobila NM-61-50! Ko bom imel svoj vozilo, bom tudi jaz svojo soprogo poslal naprej v mesto, da mi bo rezervirala prostor.
M. K.

Leskovčani sami 60.000 za cesto

Prebivalci Leskovca pri Krškem bodo sami zbrali 60.000 din za posodobitev ceste, ki jih povezuje s središčem občine. Obenem so z veliko akcijo pri podjetjih in pri cestnem skladu zagotovili za ceno 490.000 din. Kot kaže, se bodo dela že kmalu začela.

Franc Smrke - Jošt 70-letnik

Pred kratkim je praznoval znani organizator NOV v Suhi krajini in prvoborec Franc Smrke-Još 70 let življenja. Ima spomenico iz leta 1941 in več visokih odlikovanj. Kljub hudim naporom je še vedno delaven in poln humorja. Domačega kraja se rad spominja.

Ze poleti 1941 je začel organizirati odpor proti okupatorjem v Suhi krajini. Pozneje je bil komandir čete v zahodnodolenjskem odredu. Marca in julija 1942 je sodeloval pri bojih za osvoboditev Žužemberka. Ob prvi osvoboditvi Žužemberka 13. julija 1942 je bil imenovan za prvega komandanta mesta Žužemberka. Bil je tudi na drugih odgovornih položajih v NOV.

France Smrke-Još je iz napredne družine. Ze kot dijak je našel pol med revolucionarno mladino. V avstrijski vojski je izgubil oko. To ga ni motilo, da ne bi šel za prostovoljca v boje za severno mejo. Za osvoboditev Koroske se je bojeval do konca. Po prvi svetovni vojni je bil med ustanovitelji Sokola v Žužemberku in je sam vztrajno telovadil. Zaposlil se je v cestni službi, kjer je služboval tudi v drugi svetovni vojni.

Za njegov jubilej v občini Suhe krajine iz srca čestitamo in želimo še mnogo zdravih in srečnih let!

MILAN SENICA
Žužemberk

V nedeljo na Stadionu Matije Gubca

Šest industrijskih gasilskih enot iz vse Slovenije se bo v nedeljo, 28. septembra, udeležilo tekmovanja gasilskih enot papirne industrije. Popoldne bo veliko gasilsko zborovanje v počastitev 100-letnice gasilstva na Slovenskem in 30-letnice obstoja in delovanja prostovoljne industrijske gasilske enote v tovarni celuloze in papirja v Krškem. Na zborovanju bodo podelili diplome najstarejšim gasilcem iz raznih društev v občini. Za prva tri mesta na tekmovanju bodo izročili pokale nastopajočim enotam.

Občinska gasilska zveza vabi prebivalce krške občine, da se v kar največjem številu pridružijo zaključni proslavi tedna požarne varnosti!

I. letnika ne bo!

Kmetijska srednja šola Grm v Novem mestu letos ni zbrala dovolj prijav za vpis v I. letnik in letos prvič v 80 letih obstoja šole ne bo I. letnika. Zmanjšano zanimanje za vpis v kmetijske šole je opaziti po vsej Sloveniji. Razen novomeške niso zbrale dovolj prijav za vpis I. letnika še kmetijske šole v Rakičanu, Ptuj in Svecini. Ker se je pretežni del absolventov teh šol zaposloval v družbenem kmetijstvu lahko rečemo, da gre za zmanjšano zanimanje družbenega kmetijstva za te šole.

Ta teden so začeli trgati

Zaradi dežja je belo grozdje že začelo gniti. Ceprav povsod se ni povsem zrelo, so sklenili, da se bo ta teden začela trgati na vsem metliškem območju. Kmetijski strokovnjaki so vinogradnikom že prej priporočili, naj s trgatvijo bele grozdja čakajo vsaj do 22. septembra, medtem ko menijo, da črnine ne bi smeli trgati pred 1. oktobrom.

Potreben lovski sklad za škodo

V nedeljo, 21. septembra, so na občnem zboru novomeške lovske zveze predlagali, naj bi ustanovili posebne sklade za škodo, ki jo povzročijo medvedi in druga zaščiteni divjad. Navzoči predsednik republiške lovske zveze Rado Pehaček je povedal, da bi gozdarske organizacije rade ustanovile svoja lovišča na površinah, kjer gospodarijo, pripomnil pa je, da se lovci s tem ne morejo strinjati. Franjo Bulc je bil znova izvoljen za predsednika lovske zveze v Novem mestu.

Sejmišča

Živahno sejmišče

V ponedeljek, 22. septembra, so na novomeškem sejmu kupčili 586 prašičkov, izbirali pa so lahko med 695 pujski. Manjši so veljali po 130 do 190 din, večji pa 200 do 320 din. Cene so od zadnjega sejma ostale neizpremenjene.

Naprodaj 640 pujskov

V soboto, 20. septembra, je bilo na brežiškem sejmu kupcem na voljo 640 večjih in manjših pujskov, kupili pa so jih 457. Za manjše so zahtevali 9.50 do 10 din za kilogram, za večje pa 6 din za kilogram.

kultura in izobraževanje

Življenje in umetnost — eno

V prostorih nove šole na Mirni so 4. septembra odprli razstavo slikarskih in kiparskih del, ki so jih ustvarili udeleženci trebanjskega likovnega srečanja v dveh letih: avgusta 1968 in avgusta 1969

Jutri nova razstava v krški galeriji

Jutri, 26. 9. ob 18. uri, bodo v Krškem odprli novo umetniško razstavo. Tokrat so povabili v goste slikarja Maksima Gasparija, ki bo iz svojega bogatega ustvarjanja pokazal obiskovalcem 26 olj in risb ter 13 ilustracij. Uvodno besedo bo imel umetnostni zgodovinar dr. Emilijan Cevc iz Ljubljane. Otvoritve razstave se bo udeležil tudi umetnik sam.

Včeraj so v krški galeriji zaprli razstavo akvarelov rojaka Jara Hilberta, ki je poželja med domačini in gosti izreden uspeh ter nad vse lep obisk.

Tg.

Razstava Medvedovih del

Studijska knjižnica »Miran Jarc« v Novem mestu se je spomnila neupravičeno pozabljenega pesnika Antona Medveda in je ob 100-letnici njegovega rojstva priredila razstavo knjižnih del Antona Medveda in literaturo o njem. Medved je predstavljen kot pesnik, dramatik, kritik, esejist, pripovednik in urednik.

Čakajo na televizijo

Sentjernejski oktet je pletel zapel šest pesmi za radio, zdaj pa pričakuje še snemanje za televizijo. Za ta nastop so pevec pod vodstvom Ernesta Jazbeca naštudiral šest narodnih pesmi. V oktetu je več novih članov in trenutno pripravljajo obširnejši spored za javne nastope. Z njim se bodo najprej predstavili svojemu občinstvu v Sentjerneju, zatem pa bodo gostovali po okolici in drugih krajih.

Skupni načrti kulturnikov v Posavju

Občinski svet ZKPO v Posavju, ki so zadnja leta uspešno sodelovali pri organizaciji skupnih prireditev, bodo to sodelovanje nadaljevali tudi v novi sezoni. Razen tega bodo predstavniki ZKPO napravili pregled vseh kulturnih dejavnosti v pokrajini, kar bo osnova za oblikovanje dolgoročnega programa bodoče kulturne skupnosti v Posavju.

Mali kulturni barometer

■ **ANGAZIRANA UMETNOST** — V slovenjgrijski umetniški galeriji so minuli teden odprli razstavo v počastitev 50-letnice jugoslovan-
skih sindikatov. Razstavljenih je okoli 500 del 140 slikarjev iz vse države.

■ **MIHELIC V PTUJU** — V okviru proslav 1900-letnice Ptujja so v tem obdobjem mestu odprli razstavo predvojnih del akademskega slikarja Franceta Miheliča.

■ **KRIEŽA NA KRAPINSKEM FESTIVALU** — Na četrtinskem festivalu popularnih kajkavskih popevk v Krapini je Vice Vukov zapel skladbo »Cumbeljum roža fino diš«, ki jo je Milan Arko napisal na besedilo znanega hrvaškega pesnika, pisatelja in dramatika Miroslava Križe.

■ **45.000 KNJIG NA SEJMU** — Predsednik ZIS Mitja Ribič je odprl 14. mednarodni sejem knjig v Beogradu. Na letošnjem sejmju sodelujejo založniške hiše iz 18 držav z okoli 45.000 knjigami. Ob otvoritvi je predsednik ZIS poudaril pomen kulturne ustvarjalnosti pri nas.

■ **JAKEVA RAZSTAVA V PI-RANU** — V piranski mestni galeriji so minuli teden odprli slikarsko razstavo s istrskimi motivi akademskega slikarja Božidarja Jakca. Razstava bo odprta do konca septembra.

■ **NASA FOLKLORA NA BBC** — Ljubljanska folklorna skupina »Tine Rožanec« je zastopala Jugoslavijo na nedavnem folklorem

Fenomen preprostosti, kot imenujemo slikarstvo in kiparstvo likovnikov, ki so se zbrali na dveh taborih v Trebnjem, je integralni del naše likovne kulture, tisti del, ki ga pri nas na Slovenskem odkrivamo in mu dajemo mesto, ki mu gre, šele v zadnjem času. Pri tem moramo poudariti delež kulturnih središč na Dolenjskem, ki so imela toliko posluha, da so z vrsto razstav omogočile ovrednotenje teh del. Ta dela niso vstopila v naše galerije in razstavišča z dvoriščne strani, čeprav je bilo v središčih narodove kulture obotavljanje veliko in besede dostikrat grenke.

Pred leti so v Kostanjevici na Krki — bilo je leta 1962 — odprli razstavo del iz Ledičeve zbirke Svet naivnih. Razstava, ki so jo pripravili v Kostanjevici na Krki lani, naj jo imenujem velika retrospektiva jugoslovankega naivnega slikarstva. In na kateri so se pojavila tudi slovenska imena (Jaki, Magyar, Tisnikar, Plemej, Peternej, Mihelič), Lackovičeva samostojna razstava v Krškem, Magyarjeva razstava na Mirni, letošnja razstava iz Ledičeve zbirke v trebanjski šoli, kjer so bili slovenski likovniki prvič predstavljeni kot posebna skupina — vsi ti likovni dogodki so vzbudili upravičeno pozornost in rezultat je bil med drugim tudi zanimiva razstava v vili Bled na Bledu, kjer je spekter del jugoslovanke naive vzbudil številne odmeve. Morda se zdi navzven nepomembno naštevati te razstave in posegati v kulturno življenje dolenjskih krajev v kratkem letu, vendar bi rad s tem, ko sem končal naštevovanje z blejsko razstavo, povedal, da se je prav z njo, ki je veliko priznanje našim ustvarjalcem in trebanjskega kroga, odprla pot še drugam, da se je prav s to razstavo pokazalo, kako pravilna so bila prizadevanja tega slovenskega področja — kostanjeviške galerije, krške ter Trebnje.

Povsem razvidno je, da med slovenskimi likovniki, ki so prisotni v tem razstavišču, ni nekega skupnega imenovalca, ki bi jih povezoval v tolikšni meri, kot je povezovala Hegeđušičeve učence skupina Zemlja. Ki-

par Peter Jovanovič s svojimi rezl komajda rani deblo: v njegovi površini in obliki išče že tisto dano, primarno obliko, ki se nam zdi, kot da se je zamaknila pod skorjo, medtem pa Janko Dolenc izvablja izpod svojega dleta jedke gotske sohe, izročilo pokrajine na severu naše domovine. Magyar je izbral za svoje osnovno izrazilo les, na katerega nanaša svoje vizije dolenjske pokrajine in ljudi. Te le redkokdaj pokaže v obraz, Repnik pa slika predvsem obraze in prizore iz kmečkega in delavskega življenja. Ta samosvoji, literarni Repnik se v izpovedi pogosto ujame s Plemljem, kadar le-ta govori o vojni in postavlja pred nas vazo, narejeno iz granate. Mihelič rad spregovori o kmečkem delu, o vaških originalih. Njegovo slikarstvo se v določeni meri navezuje na slovensko domačijsko smer. Na slikarsko tradicijo svojega kraja se navezujejo Jože in Konrad Peternej iz Zirov. Jože Peternej pa čuti večjo afiniteto do upodabljanja socialnih tem. Jože Svetina pripoveduje s svojimi barvitimi stekli o beračih in pogrebcih, njegovi akvareli pa so lirični zapisi spreminjanj zemlje. Letos sta bila v Trebnjem tudi Boris Lavrič in Greta Pečnik, ki vsak na svoj način izpovedujeta svoja spoznanja, svoj svet, sebe.

V trebanjsko slikarsko kolonijo se vključujejo tudi pripadniki hlebinske šole. V letošnjem letu smo imeli priložnost spoznati dela Pere Mandiča, Ane in Jana Knjazovica iz Kovačice in kipeke Žilove iz Slovaške. Lackovičeva dela, ki jih je poklonil fondu bodoče trebanjske galerije, govore o izrednem liriku, enem najplodovitejših in najboljših pripadnikov hlebinske šole. ki se nadaljuje v delih mladih likovnikov Kopričanca, Stefaneka in Vujčeca. Slovaški kolorit, v veliki meri naslonjen na folkloro, nam prinašajo dela obeh Knjazovic in kipeke Žilove.

Med slikarskimi in kiparskimi deli, s katerimi se srečujemo na poteh našega dneva, tako pogosto preprede-nega na eni strani z drobnim in vsakdanjim, na drugi pa z željami po razsežnostih,

oprth na papirnate zmaje duha, se nam zde dela, ki so tudi tu pričujoča, znana in blizu. Se nam ni prav ta pokrajina, v kateri rastejo fantastične rože nenavadnih dimenzij, pojavila v smu kot odmev travnih bilk otroštva, razgibane vodne površine, ki je spreminjala podobo drevesom, gozda, ki kot človek živi svoje zeleno življenje vej, mahov in mrgolenja mravelj.

Vse to magično in nadrealno, ki nam prinašajo ta dela, ne izhaja iz neke vnaprej pogojene okornosti, navivnosti v slikarstvu, ampak iz globoko občutenega dole-manja okolja in svojega mesta v njem.

Zivljenje in umetnost je tu eno.

PETER BREŠČAK

ZA DOLENJSKO IN POSAVJE ENOTEN PEDAGOŠKI NADZOR

Odslej svetovalci zavoda za šolstvo

»Z ukinitvijo pokrajinskih zavodov za prosvetno-pedagoško službo nismo nič izgubili,« meni predstavnik nove organizacijske enote republiškega Zavoda za šolstvo v Novem mestu tovariš Miroslav Vute

Znano je, da so bili z 31. avgustom ukinitveni pokrajinski zavodi za prosvetno-pedagoško službo, med njimi tudi zavoda v Novem mestu in Krškem. Kaj smo s tem izgubili, oziroma kaj pridobili?

»Ukinitve pokrajinskih zavodov je posledica reorganizacije prosvetno-pedagoške službe v Sloveniji. Novi zakon, sprejet letos spomladi, je dal tej službi poseben pomen in določil, da mora biti enotna v vsej republiki. Dobil je status republiške strokovne in upravne službe. Prednost nove organizacije pedagoške službe je v večji enotnosti delovanja, ki jo omogoča skupen program za vso republiko. Z ukinitvijo pokrajinskih zavodov torej nismo nič izgubili, saj bo služba še vedno blizu terena. So celo možnosti, da bo uspešnejše delovala.«

Kakšna je sedanja organizacija te službe na našem območju? Katere pristojnosti je b. v. št. zavod še obdržal?

»Za naše območje, ki se razširi še na tri občine v Spodnjem Posavju, je ustanovljena organizacijska enota Zavoda za šolstvo s sedežem v Novem mestu. Delavci te enote bodo opravljali svoje naloge po enotnem programu Zavoda za šolstvo, za nekatere naloge pa bomo dobili tudi pomoč iz zavoda ali tudi iz njegovih drugih organizacijskih enot. Za nekaj nalog pa bomo pridobili najboljše pedagoške delavce iz šol, ki bodo naši zunanji sodelavci. Naše sodelovanje z vzgojnoizobraževalnimi zavodi, občinskimi skupščinami in s temeljnimi izobraževalnimi skupnostmi se zaradi reorganizacije ne bo spremenilo. Organizacijska enota ima svoje pristojnosti določene v temeljnem pravilniku Zavoda za šolstvo in v bistvu niso drugačne od pristojnosti dosedanjega zavoda. Sam zakon o pedagoški službi pa je določil naši enoti večje pristojnosti pri pedagoškem nadzoru in nadzoru nad izvajanjem predpisov v

vzgojno-izobraževalnih zavodih ter učinkovitejše ukrepe proti nepravilnostim.«

Ali je reorganizacija vplivala na kadrovske sestave prosvetno-pedagoške službe na našem območju?

V kadrovske sestavi ni sprememb, iščemo pa še nove sodelavce za nekatera predmetna področja. Predvsem po sta nam potrebna svetovalca za matematiko — fiziko in za tuje jezike. Dokler jih ne bomo dobili, si bomo pač morali pomagati z zunanjimi sodelavci.

Prepričan sem, da bo naše sodelovanje s šolami in drugimi vzgojno-izobraževalnimi zavodi tudi v prihodnje pristno, saj nas z njimi povezuje skupen smoter, to je: čim hitrejši napredek vzgoje in izobraževanja!»

Večji vpis v glasbeno šolo

Letos se je v novomeško glasbeno šolo vpisalo 188 slušateljev, od tega: 135 v Novem mestu, 32 v Sentjernejskem in 21 v straškem oddelku. Prvič se je v glasbeno šolo vpisalo okoli 40 slušateljev. Šola je letos dobila pet novih kvalitetnih predavateljev, ob pomoči katerih bo oživel že ustanovljene instrumentalne in vokalne skupine ter jih pripravljala za javne nastope.

Ivan Zoran — začasni predsednik društva

Prejšnji teden se je v Novem mestu sestel odbor delavskega prosvetnega društva Dušan Jereb. Na sestanku so govorili o delu posameznih sekcij ter o bližnjem gostovanju pevske sekcije na Koroškem. Na sestanku so za začasnega predsednika društva izvolili novinarja Dolenjskega lista Ivana Zorana. Dosedanji predsednik društva Peter Breščak odhaja na novo službeno mesto v Ljubljano.

SLOVENSKA BESEDA IZ ZAMEJSTVA NA NAŠIH ODRIH

Tržačani navdušili Novomeščane — prisrčen sprejem tudi v Črnomlju

Z uprizoritvijo »Treh sester« A. P. Čehova odprta gledališka jesen v Novem mestu — Rojaki Staneta Starešiniča so se na predstavo pripeljali s posebnim avtobusom — Tržačani bodo še prišli

Gledališko jesen v Novem mestu so odprli Tržačani, ki so v petek, 19. septembra, uprizorili A. P. Čehova »Tri sestre«. Hkrati je bila to tudi prva abonmajska predstava v novi sezoni.

Delo, s katerim je Čehov dreznil v meščanske razvade in moralo, se je v tržaški predstavitvi oblikovalo zelo prepričljivo, pri čemer ni manjkalo grotesknih zapletov, ki jih je hotel pisec še posebej poudariti.

V ani glavni vlog je nastopil belokranjski rojak Stane Starešinič, doma iz

Preloke. Občinstvo ni varčevalo s priznanji, ki so bila namenjena njemu in drugim odličnim igralcem. Posebno priznanje pa so tržaški gledališčniki prejeli za drago slovensko besedo, ki jo gojijo v zamejstvu.

Napovedano gostovanje Slovenskega gledališča iz Trsta je novomeško občinstvo nestrno pričakovalo. Koliko si je želelo ogledati predstavo in slišati slovensko govorečo prijateljstvo iz zamejstva, je dokazalo z obiskom: vse vstopnice so bile razprodane! Zelo prisrčno so bili tržaški gledališčniki sprejeti na

slednji večer — v soboto, 20. septembra — tudi v Črnomlju, kjer so se občinstvu predstavili z istim delom kot v Novem mestu. Dvorana je bila tudi v Črnomlju razprodana. Rojaki Staneta Starešiniča so se na predstavo pripeljali s posebnim avtobusom.

V pogovorih s predstavniki kulturnega in družbeno političnega življenja v obeh krajih so tržaški gledališčniki — sami navdušeni ob sprejemu, ki so jim ga pripravili — obljubili, da bodo še prišli na Dolenjsko in v Be-lo krajino.

Sklad za obrambo

Z novim zakonom o narodni obrambi je dobila pomembno vlogo občina, ki je dolžna skrbeti za naloge te vrste na svojem območju. Denar, ki ga je v te namene prispeval proračun, je zadoščal komaj za najnujnejše, koplca pomembnih, skupnih nalog pa je ostajala nerešena. Zavaljo tega so se tudi v novomeški občini odločili za sklad za financiranje teritorialne obrambe in civilne zaščite. Vanj se bodo stekali prispevki iz proračuna in iz delovnih organizacij. Delovne organizacije prispevajo v ta sklad po 50 din na zaposlenega na leto na enak način kot druge prispevke.

Novi zavod od 1. septembra

Po novem zakonu o pedagoški službi, ki velja od maja letos, opravlja odslej pedagoško službo v Sloveniji Zavod za šolstvo SRS. Izvršni svet določi organizacijske enote tega zavoda za posamezna območja v Sloveniji, pred odločitvijo pa mora dobiti mnenje občinskih skupščin. Novi republiški zavod je začel delovati s 1. septembrom, zato je občinska skupščina Novo mesto na seji 16. septembra kot ustanoviteljica Medobčinskega zavoda za prosvetno pedagoško službo Novo mesto sprejela sklep, da ta preneha delovati z 31. avgustom 1969.

Trije načelniki ponovno imenovani

Načelnikom oddelkov za gospodarske in družbene dejavnosti, za upravno pravne zadeve in za medobčinske inšpekcijske službe je potekla 4-letna doba imenovanja. Ker se na razpis za ta tri vodilna delovna mesta v upravi občinske skupščine ni javil nihče razen delavcev, ki so jih zasedali do zdaj, je občinska skupščina na seji 16. septembra imenovala: za načelnika oddelka za gospodarske in družbene dejavnosti Marjana Simiča, za načelnika oddelka za upravno pravne zadeve Jožeta Suhadolnika in za načelnika oddelka za medobčinske inšpekcijske službe Franca Kotnika. Vsem trem načelnikom čestitamo za imenovanje in jim želimo obilo novih uspehov.

MAGNETOFON ZA VSAK OKUS

V trgovini ELEKTROTEHNA v Novem mestu imajo veliko izbiro uvoženih magnetofonov. Posebno zanimivi so mali baterijski prenosni magnetofoni, kombinirani z radijskim sprejemnikom.

Magnetofon PHILIPS 4302 — avtomatič, 2-stezni, stane 1.906,10 din, PHILIPS 4307, 4-stezni, s 760-metrskimi koluti pa stane 3.012,75 din. GRUNDIG Tk 146, 4-stezni, dobite v tej trgovini za 3.144,50 din, GRUNDIG Nürnberg, 4-stezni, pa stane 3.414,45 din.

Najcenejši japonski magnetofon SONY je 1.426,10 din, imajo pa tudi SONY za 2.078,15 din in z radiom kombiniran magnetofon CROWN-CORDER, ki stane 2.075,45 din. (PO-E)

Prejšnji teden v petek je RTV Ljubljana snemala v Novem mestu v režiji Antona Martija zabavno glasbeno oddajo, v kateri nastopa ansambel Lojzeta Slaka s pevci. Snemanje, ki za Novo mesto ni vsakdanji dogodek, je seveda privabilo na Glavni trg precejšnjo množico radovednežev. Na sliki: prizorček med snemanjem oddaje na Glavnem trgu (Foto: M. Jakopec)

OBČINSKA SKUPŠČINA OCENJUJE GOSPODARSTVO

Vsa pričakovanja so presežena

Gospodarstvo je v prvem polletju doseglo zavidljive proizvodne in poslovne uspehe, kljub temu pa je pri oceni potrebna resnost, ker se obeta veliko težav zaradi nelikvidnosti, ki je segla tudi do nas

Na seji občinske skupščine 16. septembra so ugotovili, da je gospodarstvo doseglo v prvem polletju izreden uspeh: vrednost celotne proizvodnje se je povečala za 27,8 odst., v industriji pa za 23,2 odst. (v industriji v Sloveniji za 13 odst., v SFRJ pa za 11 odst.!) Hkrati je bil dosežen tudi izreden poslovni uspeh: dohodek v gospodarstvu se je povečal za 21 odst., v ind. za 22 odst., del dohodka, namenjen osebnim dohodkom, za 24 odst., ostanek dohodka pa za 7 odst., toda amortizacija se je hkrati povečala za 55 odst. Vse te primerjave so narejene z enakim obdobjem lanskega leta.

Doseženi proizvodni in poslovni uspehi so presežili povprečja v slovenskem in jugoslovanskem merilu. Tako uspešen razvoj gospodarstva v občini pa ni značilna samo za letošnje leto, pač pa ga je opaziti že nekaj let. Na seji so ugotovili, da je posledica premišljenih izboljšav in naložb v proizvodnji v poprejšnjih letih.

Po izredni oživitvi gospodarstva, ki so jo prinesli ukrepi iz leta 1968, pa je v jugoslovanskem gospodarstvu že opaziti neskladja med ponudbo in povpraševanjem. To se dogaja zaradi prevelike usmeritve v naložbe, zapiranja tržišča zaradi raznih omejitev, večje zaščite domače proizvodnje, »poslovnega do-

govaranja» v okviru posameznih panog, ki je vodilo v monopol in v pritiske za povečanje cen ter podobno. Eden izmed vzrokov je tudi v hitrem povečanju osebnih dohodkov in negospodarske potrošnje.

Ceprav so uspehi, doseženi v naši občini, v prvem polletju zelo razveseljivi, je tudi do nas segel pojav nelikvidnosti. Jemati ga moramo kar se da resno. Na seji so ugotovili, da je nelikvidnost pri nas posledica dveh vzrokov: preveč smo vlagali v proizvodne zmogljivosti in premalo v obratna sredstva, to je prvi vzrok, in drugi: proizvodnja v občini je v večji meri proizvajalec kot potrošnik dobrin in zato kreditira kupce.

V polletju so bili kupci dolžni našim podjetjem za 124 milijonov din več, kot so naša podjetja dolgovala svojim dobaviteljem. Dolgovi kupcev so se v polletju letos povečali v primerjavi z lanskim polletjem za 93 odstotkov! To pomeni, da se je naše gospodarstvo spreminilo v prevcato banko, ki kreditira, čeprav na krajše roke, druga podjetja.

Odborniki so na seji menili, da je rešitev iz težav nelikvidnosti predvsem v tem, da podjetja dosledno upoštevajo reformna načela, da kar se da omejijo naložbe v proizvodnjo in vlagajo denar predvsem v obratna sredstva ter še naprej varčujejo pri osebnih dohodkih in povečujejo produktivnost.

M. J.

Kmetijski šoli zmanjšana amortizacija

Kmetijska srednja šola Grm je lani ponovno ovrednotila svoje imetje in je začela letos obračunavati amortizacijo od tako povečane vrednosti svojega premoženja po enakih stopnjah kot delovne organizacije. Šoli se je zato zvišala letos obračunana amortizacija v primerjavi z lanskim za 24.000 din. Ker ne ustvarja dovolj dohodka za gospodarsko poslovanje, je šola zaprosila občinsko skupščino, naj ji amortizacijo za ta znesek zniža. Skupščina je njeni prošnji v skladu s predpisi ugodila.

Balet za pionirski dan

29. septembra — na pionirski dan — bo v Novem mestu gostovala baletna šola iz Kranja z »Baletno pravljico«. Bosta dve predstavi: prva za pionirje, ki obiskujejo baletno šolo v Novem mestu in za njihove starše, druga pa za ostalo mladino. To bo osrednja kulturna prireditev v okviru pionirskega praznika v novomeški občini.

Pred skupščinami ZZROP

V začetku septembra je bil v Novem mestu sestanek članov iniciativnega odbora za organizacijo in izvajanje skupščin ZZROP in ustanovitev samostojnih organizacij na osnovi novega statuta ZZROP. Na sestanku so bili tudi predstavniki krajevnih organizacij z območja novomeške občine.

Sklenili so, da bodo začeli takoj izvajati odločbo zveznega odbora ZZB NOV Jugoslavije o odcepitvi združenja rezervnih oficirjev in podoficirjev iz ZZB NOV v samostojno organizacijo. Skupščine krajevnih združenj bodo v času od 25. septembra do 15. oktobra, občinska skupščina pa bo najkasneje do 30. oktobra. Predlagali so, da sličejo skupščine na terenu tedaj, ko ima rezervni starejši kader največ časa.

Na teh skupščinah se bodo rezervni oficirji in podoficirji seznanili s pomenom osa-

mosvojitve organizacije, razpravljali bodo o svojem sedanjem delu in se seznanili z novimi smernicami in nalogami, ki v prvi vrsti zadevajo usposabljanje rezervnega kadra ter krepitev njegovih obrambnih sposobnosti.

Prepričani smo, da ne bo neupravičenih izostankov in da se bo naš rezervni kader udeležil letnih skupščin na terenu.

Predsednik iniciativnega odbora za izvajanje skupščin ZZROP občine Novo mesto: JOŽE LUZAR

Mnoge obupajo na začetku

Jožica Vrščaj trdi, da so dekleta premlada, ko se odločajo za poklic medicinske sestre

Priznati je treba, da se 26-letni Jožici Vrščaj sestrska uniforma dobro poda. Ko je imela 12 let in je nekaj mesecev ležala v bolnišnici, se je na tistem odločila za poklic medicinske sestre. Pozneje, ko je bila maturantka, svoje odločitve ni spreminjala. Jožica je doma iz Rodin pri Črnomlju in je že tretje leto višja medicinska sestra. Kot inštruktorica dela na šoli za zdravstvene delavce in v novomeški bolnišnici.

— Kakšna mora biti po vašem mnenju dobra medicinska sestra?

»Osnovo ji mora dati šola, že po naravi pa mora biti potrpežljiva, iznajdljiva, vestna, prijazna in natančna.«

— Vam je dala šola vse, kar potrebujete za težki poklic?

»S pridobljenim znanjem sem lahko kos delu v bolnišnici, da mi gre delo v šoli lažje, pa moram marsikdaj sama pobrskati po knjigah.«

— Ste bili kdaj v svojem poklicu razočarani?

»Nikoli, čeprav sem kdaj pa kdaj bolj občutljiva. Za svoj poklic sem se zavestno odločila in tega nikoli ne pozabljam.«

— Kaj mislite o mladih

dekletih, ki se odločajo za vaš poklic?

»Skoraj vse imajo na začetku dokaj nejasne predstave o našem delu. Mislim, da so 15-letna dekleta premlada, da bi

opravljala prakso. Mnoge obupajo takoj na začetku. Pravi otroci so še, pa jih že postavimo ob postelje najtežjih bolnikov, zato ni čudno, da s prestrašenimi očmi gledajo na svoje bodoče delo, za katerega je treba biti dovolj zrel, sposoben in odločen.«

M. PADOVAN

Odslej za dober denar dobro meso

(Nadaljevanje s 1. str.)

Odlok določa enoten razsek mesa in prodajo na drobno tako, da je odslej dejansko ločeno listo meso, ki se prodaja s kostmi (meso s cevastimi kostmi), in meso, ki se prodaja s kostmi (meso z vraščenimi kostmi).

KOT MESO BREZ KOSTI se prodaja: govedina: pljučna pečenka, stegno, pleče, potrebušina ali flam in bočnik; svinjina: stegno, pleča, potrebušina ali flam.

KOT MESO Z VRASČENIMI KOSTMI se prodaja: govedina: ledje (roastbeef); prsi, robček in rebra; teletina: zarebrnica (kotleti), ledvična pečenka, vrat in prsi; svinjina: zarebrnica (kare, karmenateljci), vratina (šinjek) in rebra.

Tovariš Potočar, v čem je osnovni namen tega odloka?

— Bistvo odloka je v tem, da bi potrošnik za dober denar dobil tudi dobro blago. Bolj določno je to tako: nekdo, ki se bo odločil, da bo kupil pol kilograma me-

sa, bo odslej v mesnici res dobil pol kilograma mesa, če pa bo želel skuhati juho, bo po želji dobil kosti. Do zdaj je bilo drugače: mesarji so mu dali kakršnokoli meso največkrat s pretirano priklado kosti.

Gospodinja bo gotovo zanimalo, kako bo s cenami mesa, kakšne bodo torej ob novem načinu razseka mesa.

— Najbolj natančno bodo na to vprašanje odgovorili mesarji čez 8 dni, ko bo stopil odlok, ki je objavljen danes, v veljavo. Jaz lahko odgovorim samo približno. Določene so povprečne maloprodajne cene mesa, ki jih mesarji ne smejo preseči. Povprečna cena govedine I. vrste ne sme biti višja od 12,70 din po sedanjih dogovorih, govedine II. vrste (meso starejših goved) pa ne višja kot 11 din.

Cene govedine bi se lahko gibale v teh mejah: govedina I. vrste z vraščenimi kostmi od 10 din do 15 din, brez kosti od 10 din do 18 din; govedina II. vrste z vraščenimi kostmi od 10 din do 12 din, brez kosti od 10 din do 15 din. Pljučna pečenka je lahko v obeh kvalitativnih vrstah nad to ceno.

Teletina z vraščenimi kostmi od 10 do 15 din, teletina brez kosti pa od 12 do 25 din. Najvišja povprečna maloprodajna cena za teletino je lahko 14,20 din za kilogram.

Svinjsko meso z vraščenimi

mi kostmi bi bilo lahko na prodaj po 10 do 16 din, brez kosti pa po 11 do 18,50 din kilogram. Najvišja povprečna maloprodajna cena za svinjsko meso je lahko 14,10 din.

Iz vaše dosedanje razlage se da razbrati, da so cene mesa še vedno pod kontrolo, kot pravimo temu. Ali imam prav?

— To velja za maloprodajne cene, medtem ko so odkupne cene živine že sproščene. Maloprodajne cene mesa za govedino in teletino določa republiški zavod za cene v dogovoru s službami za cene in večjimi mesarskimi podjetji. Za svinjino se v republiki dogovarjajo o cenah občinske službe za cene, pristojnost določanja najvišjih cen pa je prepuščena občinam.

Seveda pa morajo mesarska podjetja dobiti odobritev od službe za cene za vse cene svojega mesa v nadrobni prodaji. Naša služba ugotovi, ali je predlog podjetja usklajen z dogovorjeno povprečno maloprodajno ceno, in ga na podlagi tega potrdi ali zavrne.

Za konec še zelo pomembno vprašanje: kako bodo potrošniki v mesnicah obveščeni o novem načinu razseka in o cenah mesa, da bi lahko uporabili pravice, ki jim jih daje odlok?

Prodajalne mesa so dolžne označiti meso po kvalitativnih vrstah in nad njimi na viden način napisati tudi ceno, v prodajalnah pa mora biti razen tega na vidnem mestu obešen cenik. V prodajalni bo morala n. pr. nad stegnom I. vrste viseti oznaka: stegno I. vrste, brez kosti po toliko in toliko din, in podobno. Za red v prodajalnah mesa se bodo zavzemali inšpekcijski organi, s svoje strani pa se bodo morali za zavzemanje tudi potrošniki, saj je to v njihovem interesu.

M. JAKOPEC

NOVOMESKA KOMUNA

Hvala za vso pomoč s prošnjo: pomagajte Tončku še naprej!

Potočarjevi iz novega mesta se zahvaljujejo vsem, ki so jim kakorkoli pomagali pri zdravljenju njihovega sina, in prosijo, naj pomagajo še naprej, ker pravega zdravlila za sinovo bolezen še niso našli

V lanskem poletju in jeseni so časopisi ponesli v svet vest o takrat 19-letnem Tonetu Potočarju iz novega mesta, ki se zdravi na nevrološki kliniki klinične bolnišnice v Ljubljani za boleznijo, za katero ni zdravil. V imenu njegovih svojcev so časopisi prosili ljudi, naj poiščejo, če kje obstaja zdravilo za bolezen encephalitis subacuta van Bogaert in ga pošljejo bolnemu fantu.

Tone Potočar je takrat ležal že 32 mesecev v dokaj brezupnem stanju v nevrološki kliniki. Od takrat do danes je Potočarjeva družina v Novem mestu dobila že nad 300 pism in brzojavk iz 11 držav svet. Toneov oče in mati se že 45 mesecev borita v neenakem spopadu za sinovo življenje in še vedno trdno upata, da bo Tone ozdravel.

Zdravila prihajajo. Ljubeče roke neznanih ljudi jih zavijajo in pošiljajo, da bi pomagali njihovu sinu. Na nevrološki kliniki imajo v posebni košari majhno zbirko zdravil, ki so jih poslali mnogi dobrotniki iz vsega sveta z najboljšo namero:

pomagati. Toda med zdravili še ni pravega, takšnega, ki bi pomagalo k dokončni ozdravitvi!

Svet, ki hrumi v milijonih avtomobilov po asfaltu, brzi z reaktivnimi letali po zraku, s hitrimi ladjami po morju in bi rad živel hitreje, se je zamislil ob novici, da so še boleznijo, ki jim ni kos. Ponudil je roko v pomoč. Ljudi je presunila vest, da se s takšno boleznijo, za katero ni zdravil, bojuje mlad fant. Iskali so, povpraševali in pošiljali. Marsikdo je pripisal: »Če ne bi potrebovali, prosim, vrnite, ker sem dal zadnji denar za to zdravilo!«

Tonček Potočar je medtem preživel II. stopnjo boleznijo, zdravniki na kliniki pa ugotavljajo celo nekatere znake izboljšanja. Potočarjeva družina še vedno trepeča za Tončka in hkrati trdno upa v njegovo ozdravljenje. Radi bi se zahvalili vsem znanim in nezanimim dobrotnikom, ki so poslali zdravila in s tem pomagali Tončku in njim! Zahvaljujejo se tisku (TOVARISU, ARENI, RODNI GRUDI, DOLENSKEMU LISTU), ki

je sporočil v svet vest o Tončkovi boleznijo in njihovo prošnjo, zdravnikom in strojnemu osebju nevrološke klinike kliničnih bolnišnic v Ljubljani za njihovo veliko prizadevanje in trud, TOVARNI ZDRAVIL KRKA, ki si je toliko prizadevala pri iskanju učinkovitega zdravlila pri znanih proizvajalcih zdravil v svetu, delavkam ampulnega oddelka tovarne zdravil Krka, ki so same od sebe zbrale 470 din kot pomoč za Tončkovo zdravljenje ter občinskemu odboru ZZZB Novo mesto in republiškemu odboru ZZZB Ljubljana za njuno pomoč.

Potočarjevi se zahvaljujejo vsem, ki so jim pomagali in prosijo dobre ljudi vsega sveta: **POMAGAJTE SE!** Tonček je še vedno bolan, zdravila za njegovo bolezen pa še vedno ni. Vse, ki bi lahko pomagali, prosimo, pošljite zdravilo za bolezen: encephalitis subacuta van Bogaert, če kje obstaja! Ne pošiljajte zdravil brez navodil za uporabo! Pošljite na naslov:

Tone in Kristina Potočar, Koštialova 19, NOVO MESTO, JUGOSLAVIJA

Alojz Erjavcu iz Mahovnika pri Kočevju vzcvetel pred nekaj dnevi grm »snežena cer cvete le spomladi. Muhasto deževno verjetno grm tako zmešalo, da je vzcvetela (Foto)

Z ukradenim avtom

Fanta ukradla avto in se zaletela

17. septembra ob 1.30 se je v Dolgi vasi pri Kočevju zgodila huda prometna nesreča, v kateri je izgubil življenje 19-letni Vasja Ule iz Kočevja. 17-letni N. N. iz Kočevja in pokojni Ule sta 16. septembra okoli 22. ure vlomila v garažo Leona Dimitra v Kočevju in vzela osebni avtomobil. Avto sta vozila izmenoma najprej proti Sodražici in nazaj, nato pa proti Dolgi vasi. Nazadnje je vozil mladoletni N. N. s hitrostjo okoli 100 do 120 km na uro. V blagem desnem ovinku v Dolgi vasi je začelo vozilo zanašati, voznik je zapeljal s ceste in trčil v jablano. Ule je bil takoj mrtev, N. N. pa lažje poškodovan. Na avtu je za okoli 15.000 din škode.

Mladoletnik je nato nesel mrtvega Uleta najprej do Rinze, kjer mu je hotel zmiti kri. Ker ni mogel do vode, ga je zanesel do kakih 100 m oddaljene hiše Adolfa Kotnika, ga položil na prag in poropotal po vratih. Rekel je, naj odpro, ker je nekemu slabo. Se predno pa je gosposdinja odprla vrata, je zbežal. Miličniki so ga odkrili doma.

Oba mlada prestopnika, sta bila že »stara znanca miličnikov. Prav ob tej priložnosti pa so miličniki ugotovili, da je bil N. N. tudi

tisti, ki je predel kolo-pomoč v Kidričcu

PRE

Kdo

Prva tovrstna zbrati na vite svoje

Zaradi velike drobnosti »Nagrada« moto družine Vasjo Tešl

Avtomobilski da Gorjanci odvijala po narodnega splošna FIA in parka te dirke menu. Kaj lahko predstavlja videl film »Tehkmovalna« 6.800 metrov, in ciljem pa višinske razdalje gom in dirke Gorjance od Badovinca za ves drug je predviden in Semič, o bivalci in pravčasno

Dirka se bo ljo, 12. oktobra popoldne, tretje dopoldne. Te vsi avtomobil ve in takl. Razdeljeni bo gorji: navadnih snihkoli izbolno (z izboljšano bodo podolžna mesta v vsledenih razdaljem do 700 metrov prost do 850 cm, 1300 cm in

Avtomobilski posamič z vsi in presledkih vsakim vozilom mednarodni ske dirke. bo startal časov obeti kot rezultat sto tekmoval

Za najboljši glede na to, bo doseglo razpisana vseh dinarjev. Pravico imajo vsi tekmovalke z vjem kategoriji člani Avtomobilski žel tekmoval

Jože v novem jadralnem letalu »Blanik«, ki ga je novomeški aeroklub pred kratkim dobil iz Češke.

DRŽAVNO PRVENSTVO V JADRANJU

Jože Uhan — ogoljufali so me

Te dni se je vrnil z XVI. prvenstva Jugoslavije v jadralnem letalstvu, ki je bilo od 7. do 21. septembra v Ceneju pri Novem Sadu, novomeški jadralni pilot Jože Uhan. Mladi letalec je v skupni uvrstitvi zasedel odlično 4. mesto, kar je izreden uspeh. Vendar je Jože zelo razočaran! Če bi šlo po pravici, bi moral biti prvi, ker je zmagal v treh nastopih izmed petih. Tekmovalna komisija, ki ji po pravici lahko očita pristransko odločitev, je zavrnila njegovo

upravičeno pritožbo (niso upoštevali tekmovalnega pravilnika) in ga postavila na četrto mesto. Pri tekmovalni komisiji je prevladala čustvenost do nekaterih starejših jadralcev, žrtve pa je bil naš nadarjeni Jože. S. DOKL

Najteži je okršaj sa životom kad se čovjek čini da je na granici mogućeg, da nema izlaz

Ne plači, tata

Sin uporno tješi brižnog oca, a otac stari ratnik, upućuje apel svim

Tudi »ARENA« je pomagala: izrez iz reportaže, kjer je zagrebska revija predstavila Potočarjevo družino

Jože je do njegove posljednje pisma. Nije više mogao pamt. Nekolic mjeseci kasnije stigao je službeni izvještaj stručnog kolegiu ljubljanske Nevrološke klinike. N. N. ni imao ni bolestit. Počeo sam se dopisiv i Ključevima i oni su jedn dana doputoval u Novo Mesto. Preporučili su mi da u 2 pismu Njemčkoj potražim nek, kao su oni nekoliko da

Stoletnik je obiskal ISKRO

Martin Movern iz Vavpče vasi, ki je stoletnico praznoval že konec avgusta, je na svoj rojstni dan, 17. septembra, spet dobil voščila. Obiskali so ga predsednik občinske skupščine Crnomej, inž. Martin Janžekovič, sekretar komiteja Jože Vajs, predsednik občinske konference SZDL Lojze Sterk in sekretar občinskega odbora ZZZB NOV Rade Kordič. Jubilar je ganjen sprejel darilo občinske skupščine, kmalu nato pa ga je čakalo novo presenečenje.

Tovarna Iskra je poslala po stoletnika belo lilmuzino ter ga povabila na ogled tovarne. Martina Movern je najprej sprejel direktor tovarne Franc Košir, nato pa je v spremstvu Lojzeta Kočevarja obhodil vse tovarniške objekte. Stoletnik je dejal: »V tej niši so dobri gospodarji.« V tovarniški menzi so stoletniku priredili še zakusko.

JOŽE HUTAR

»Belokranjski župan« je zdaj pod Uršljo goru

MATEVŽ ČARF, gozdarski tehnik iz Slovenjega Gradca, ima svojevrstno zbirateljsko žilico: vse življenje že zbira panjske končnice ali »čevnice«, kot jim sam pravi, lepo po koroško in domače. Ze od očeta je podedoval ljubezen do čebel, saj so imeli doma čebeljak z več kot 80 panji. Zdaj ima nekaj nad 200 sila zanimivih, pisanih končnic; mnoge med njimi so stare po 100, 120 in celo nad 150 let! Tovarščak Matevž je zbral dragoceno bogastvo, pripravlja pa tudi nadvse zanimivo gradivo o propadanju čebelarstva na Koroškem. O vsaki končnici ima tudi vse njene »osebne podatke«. Na sliki: Matevž s končnico, ki mu jo je podaril dr. Kambič iz Ljubljane (na desni) in ki jo je naš zbiralec okrstil za »belokranjskega župana«; prišla je namreč iz Bele krajine in obogatila njegovo lepo zbirko. Na tej končnici so čebeliice letale v svoj panj skozi »županova usta«. Na levi drži Matevž poslikano končnico iz l. 1892

(Foto: Tone Gošnjak)

V četrtek, dne 18. septembra ob 17.30 je pri gradu Otočec novomeški ribič Franc Vidic ujel soma, 133 centimetrov dolgega težkega pa 16,5 kilograma. Ta dan je bila Krka precej kalna, primerna za ribolov. Ribič Vidic je lovil belice, saj je imel na palici najlon debeline 0,40, s predvrhico 0,25. Boj je trajal več kot 30 minut; končno je bil velikán na suhem. (Foto: S. Dokl)

Dako Brajčič vrača prigoljufani denar

Občinski javni tožilec v Novem mestu zahteva pripor za Brajčiča in njegovega pomočnika

Po našem zadnjem pisanju o goljufijah pri prekupčevanju cenenege blaga, v katero sta vpletena Dako Brajčič in Janko Damjanovič, se je oglasilo več občanov iz raznih krajev Dolenjske, ki so zatržili, da so bili podobno

ogoljufani, kot je bilo opisano v članku »Pričakujete paket iz Nemčije?«

Z druge strani prihajajo sporočila, da je začel Brajčič obiskovati svoje »odjemalce« in jim vračati prigoljufani denar. Po potrjenem podatku je Brajčič vrnil neki svoji žrtvi celo več, kot je od nje zahteval oziroma dobil. Vse kaže na to, da je Brajčič začutil vroča tla pod nogami, in še več: da poskuša doseči spravo z ljudmi, ki jih je ogoljufal, še prej, preden bi le-ti na sodišču pričali zoper njega.

Medtem ko pristojni organi še nadalje zbirajo podatke o Brajčičevih goljufijah z blagom, se je občinski javni tožilec v Novem mestu odločil, da na podlagi do zdaj zbranega gradiva in ovađb zahteva od črnomaljskega sodišča, naj Brajčiča in Damjanoviča pripre.

Vlom v TEHNIKO

22-letni Zlatko Malnar, začasno stanujoč v Kočevju, je v noči od 14. na 15. septembra popival, nato pa ob 2.30 vlomil v trgovino TEHNIKA v Kočevju. Skritega v trgovini so našli miličniki, ki so jih o vladu obvestili občani. Malnar je imel takrat pri sebi za okoli 900 din raznih predmetov, ki jih je nameštal ukrasti. Ko so ga miličniki vprašali, zakaj ima izvijač, je odgovoril, da zato, da bo koga zaklal. Malnar je že znan vladilec in prestopnik.

smrt

le mrtev

tedni ukrav
v novem blo-
alici.

LETOŠNJO NAJVEČJO ŠPORTNO PRIREDITVIJO NA DOLENJSKEM

bo lahko dirkal na Gorjance

tna dirka pri nas - Cesta bo zaprta za ves drug promet - Prireditelj želi progi predvsem domače ljubitelje pogumne vožnje - Še je čas, da pripravimo »konjička« za start! - Nagrada Gorjancev znaša 1.000 Ndin - Pokrovitelj je novomeška avtomobilska tovarna IMV

Velikega zanimanja med dolenjskimi ljubiteljskega športa objavljamo nekaj pogorski avtomobilski cestnohitrostni dirki Gorjancev 1969, ki jo je novomeško Avtomobilsko društvo razpisalo za 12. oktober na progi med voda in Vahto na Gorjancih.

Dirka »Nagrada Gorjancev 1969« se bo odvijala med tedenskih mednarodnih pravilnikih pravilnikih pravilnikih pravilnikih vsakem vremeni, si pa tisti, ki je bil nagradni, je dolga med startom skoraj 300 m. Med trenin- bo cesta čez težke vode do Gorju zaprta promet. Obvoz iz Uršna sela mer bodo pre- (brez kakr- av) in special- (ami). Nagrade e za prva tri m izmed n- tov: nacional- tubičnih centi- mine motorja, 1000 ccm, do 1300 ccm.

bodo startali animi motorji 2 minuti med 2, kot zahteva redpis za gor- tak avtomobil krat, seštevek enaj bo veljal doseženo me-

čas proge, pe tero vozilo ga eni voznji, je rada 1.000 no-

opa na dirki novalec in tek- niškim dovolje- je B, če so o društva. Kdor pa ni član

Prireditelj bo dirko v celoti zavaroval jamstveno proti tretji osebi za primer nesreče med treningom in tekmovaljem. Vsa druga zavarovanja za dan bodo udeleženci lahko sklepali v izpostavi zavarovalnice na startu.

Ta dirka bo letošnja največja akcija novomeškega avtomobilstva in najbrž tudi največja športna prireditelja v Dolenjskem. Pokroviteljstvo nad njo je prevzela domača avtomobilska tovarna IMV iz Novega mesta.

Podobne prireditve v Sloveniji že več let ni bilo, specializirane avtomobilske dirke pa sploh ne. Člani športne komisije AMZ Slovenije iz Ljubljane so naš pripravljali odbor spodbudili s prepričanjem, da je gorjanska proga izvrstna in da bi bilo škoda, če bi jim organizacija take prireditve kdorkoli odnesel izpred nosa! Se posebno je ugodna lega proge glede na tri večja središča Ljubljano, Zagreb in Karlovac, kjer je precej navdušenih ljubiteljev avtomobilskih dirk, ki drugje po svetu privabljajo največ gledalcev.

Ob naglem razvoju motori-

zacija tudi pri nas pa ima gorjanska dirka, ki naj bi postala tradicionalna, nedvomno lepo prednost in bodočnost, saj bo hkrati stalna in učinkovita turistična propaganda za Dolenjsko in Belo krajino ter prijeten vikend za vse, ki v oktobru iščejo pri nas razvedrila ali si pripravljajo zalogo za zimo.

M. MOSKON

Vaščanom ob gorjanski cesti

Vabimo vse gospodarje in druge domačine iz Črmošnjic, Težke vode, Koroške vasi, Podgrada, Konca, Igljenika, Cerovca, Vinje vasi in drugih naselij ob gorjanski cesti med Teško vodo in Vahto, še posebno pa lastnike zemljišč in domačij ob tej cesti, da pridejo na sestanek s šefom krajevnega urada in predstavniki pripravljalnega odbora za avtomobilsko dirko v petek zvečer ob osmih v gostilno Badovinac (pri Zajcu).

Z naših vrstov

Pozabil je igrati

Bilo je kmalu po vojni, če so bili kulturni nastopi večkrat na sporedu. V domu kulture v Novem mestu je na eni takih prireditvah igral novomeški orkester, v njegovem sestavu pa je bil tudi godbenik Slavko, ki se je nekam zagledal, morda je celo zadremal...

Ko ga je truš predramil, je presenečen vzkliznil: »Tristo kosmatih, pozabil sem igrati!«

Tudi profesor lahko pade!

Naj kdo reče, da novomeška gimnazija ni »težka«, saj lahko celo profesor pade. Tako je nekdo pristavil, ko si je nedavno tega valomil nogo in dobil mavec profesor matematike in fizike Dušan Modic. To se je namreč zgodilo v prostorih gimnazije.

Moj prvi lov

Med prvo svetovno vojno sem bil dodeljen na zunanji kvarnerski otok Lošinj. Otok ima izrazito kraška tla, je popolnoma brez vode in je bil takrat le redko naseljen. Razen dveh večjih naselij — Malega in Velikega Lošinja z nekaj tisoč prebivalci, ki so živeli od pomorstva in turizma — so bile takrat na otoku samo še tri manjše vasi. Njihovo maloštevilno prebivalstvo se je preživljalo deloma s skromnim, nerazvitim poljedelstvom na majhnih kraških njivah, ki so obkrožale naselje, nekateri pa so živeli tudi od ribolova. Največ pa je bilo pomorščakov pri trgovski mornarici. Njivice so bile le manjše kraške kotanje, kjer je bilo razen kamenja še nekaj rdeče prsti, na kateri so samevala posamezna smokvina in krivenčasta oljna drevesa. Večina njivic pa je bila že desetletja zapuščena, saj so vaščani našli v pomorstvu večji in boljši kos kruha, doma pa so ostale le žene z otroki in starci. Ljudje so bili med vojno glede prehrane odvisni le od okrajne aprovizacije, ki pa je bila zelo pičila. Dodeljene hrane je bilo seveda premalo, zato so ljudje nabirali razna zelišča in jih uživali kuhana, čisto brez zabele.

Da bi vsaj nekoliko omililo krizo v prehrani otoškega prebivalstva, je vojaško poveljstvo v Lošnju začasno dalo na razpolago nekaj vojakov — domačinov, da so se v najbližjem okolišju otokov pečali z ribolovom. Prebivalstvo je bilo tako vsaj za silo preskrbljeno z ribjim mesom.

Toda tudi vojska ni bila glede prehrane veliko na boljšem. Bil sem komandir izpostavljene vojaške opazovalnice na skrajnem južnem rtu otoka. Tu so se pozimi v samotnih zalivih zbirale jate divjih gosi in rac, selivk v daljnje-ga severa, ki so si na topli jadranski obali iskale hrane in zavetja. Podnebje na otoku je bilo izredno blago, saj temperatura skoraj nikoli ne pade pod ničlo. Domislil sem se, da bi se mogel preskrbovati z mesom teh ptic, toda kje dobiti lovsko puško? Ker sem bil z edinim siromašnim duhovnikom v vasi v dobrih odnosih, sem mu mimogrede omenil to željo, nakar mi je ponudil svojo puško in stre-livo.

Ze naslednje dni sem poskusil lovsko srečo. Ker se pticam zaradi njihove velike čuječnosti čez dan nisem mogel približati, sem se odločil za nočno zasado. V gostem mraku sem se previdno približal manjšemu, plitvemu in zaraščenemu zalivu, ki pa je bil prazen. Upal sem, da bodo ptice bržčas pozneje vendarle priletele; zato sem se skrivil v nizkem grmičju in čakal. Nisem bil dolgo sam. Kmalu sem zaslišal nad seboj rahel šum v drsnem poletu v zaliv spuščajočih se ptic, takoj nato pa udar njihovih teles ob vodno gladino. Napel sem oči in ostro opazoval po mračnem zalivu, da bi ugotovil, kaj mi bo prinesla lovska sreča. Bili sta dve gosi, verjetno par, saj živita samec in samica navadno v nerazdvojnem sožitju tudi po odgoju mladičev. Previdno sem vzdignil puško in pomeril. Ze, v istem hipu pa se mi je vzbudil občutek usmiljenja do nič hudega slutečih živali in roke mi je rahlo zadržala. Toda v naslednjem trenutku sem neprijetni občutek v sebi nasilno potlačil in pritisnil na sprožilec.

Gluho nočno tišino je kakor oster nož presekal rezek strel. Sledil mu je bolesten krik prestrašenih gosi in dve temni senci sta se dvignili v zrak. A že v naslednji sekundi je ena izmed njiju s pojemajočim krikom omahnila in padla smrtno zadeta v vodo, druga pa je s pritaženimi krikom izginila v temno noč...

Nekaj trenutkov sem stal nepremično na mestu s tesnobnimi občutki. Zbudil se mi je oster občutek, da sem uničil življenje gosjemu paru, ki je iz daljnih polarnih tunder preletel evropsko celino in tu na obali toplega Jadrana našel smrt zvestega spremljevalca. Obšel me je občutek, da sem surov ubijalec, in v tistem trenutku bi mi bilo najljubše, če bi bil žrtev zgrešil.

Zavedel sem se, da zaradi globokega sočutja do živali nisem sposoben za lovca. Naslednji dan sem puško vrnil lastniku.

To je bil moj prvi in zadnji lov v življenju. Nikoli več nisem čutil veselja do lova.

(Honorar 100 din)

ANTON GUSTIN

BREZ BESED

10/11
Dampson

Komisija za licenciranje proge je v četrtek zasedala pri Badovincu. (Foto: Vesel)

Otroški vrtec so obnovili

Med počitnicami so obnovili vrtec v Ribnici
Oskrbnina v otroškem vrtcu je zelo majhna

Med počitnicami so prenovili prostore otroške varstvene ustanove v Ribnici. Denar je prispevala temeljna izobraževalna skupnost. Ze večkrat je vrtcu pomagal tudi IN-LES, posebno pa skrbi zanj vodstvo ribniške osemletke.

kar jih velja precej več, in sicer kar okoli 200 din.

K. O.

Transformator na cesti

»Oglejte si, ribniško čudo: transformator na cesti!« so me oni dan vabili Ribničani. Šel sem v Struško ulico, vendar na cesti ni bilo transformatorja. Stoji nekoliko stran, vendar precej bliže ceste kot bližnja hiša. Ribničani menijo, da bi moral biti transformator vsaj v isti liniji s hišo ali pa, kar bi bilo najbolje, skrit na kakem dvorišču oziroma za hišami, ker zdaj kazi izgled naselja, zapira voznikom razgled itd. Vse pa kaže, da so strokovnjaki drugačnega mnenja.

V ribniški občini je domača obrt zelo razširjena. Pred kratkim je bila v Sodražici razstava izdelkov domače obrti, obrtniki pa so obiskovalcem pokazali, kako nastajajo razni domači izdelki. Med temi obrtniki je bil tudi Alojz Lovšin iz Zimarič. (Foto: Prime)

V novi šoli občutno boljši učni uspeh

V preteklem šolskem letu je na ribniški osemletki uspešno izdelalo 92,5 odstotka učencev, leto prej pa samo 86,5 odstotka učencev

Na kar za 6 odstotkov boljši učni uspeh učencev osnovne šole v Ribnici je po mnenju učnega osebja najbolj vplivala dograditev nove šole, ki je imela naslednje ugodne posledice: pridobitev novih prostorov, uvedba pouka v eni izmenj, uvedba kabinetnega pouka, nudenje dodatne pomoči slabšim učencem in poglobljeno pedagoško delo učnega osebja.

Učni uspeh na ribniški osemletki je bil v preteklem šolskem letu tudi boljši od občinskega povprečja, ki je znašalo 91,95 odstotka.

Centralno šolo v Ribnici je lani obiskovalo 844 učencev, letos pa jo obiskuje 857 učencev. Oddelkov je imela šola lani 27, letos pa 28.

Letos imajo vsi oddelki razredne stopnje (1. do 4. razred) primerno število učencev. Oddelki predmetne stopnje (od 5. do 8. razreda) pa so preštevilni, saj so vsi na zgornji meji predpisanih normativov ali pa celo v po-

sameznih primerih normativne presegajo. Prav zato so letos v sedmem razredu povečali število oddelkov od 3 na 4.

Kolektiv šole išče nove možnosti, da bi bil učni uspeh še boljši. Ena izmed njih — nekateri pa menijo, da je pravzaprav edina doslej še neizkoriščena — je

da bi uvedli podaljšano bivanje otrok oziroma vzgojnovarstvene oddelke. To pomeni, da bi za otroke, ki jim gre učenje težje, organizirali dodatni pouk. Seveda bi tudi ta pouk potekal pod vodstvom šolskega učnega osebja.

Pred uvedbo dodatnega pouka pa se bodo posvetovali še s starši oziroma jih celo anketirali. Dodatni pouk ima namreč res same dobre strani, saj se bodo učenci lahko uspešneje učili in izdelovali razrede; slaba stran pa je: da bi morali del stroškov za uvedbo dodatnega pouka plačati starši. Prav zaradi denarja pa običajno propade veliko lepih načrtov.

Še 37 koroških borcev

V ribniški občini je po zadnjih podatkih živih še 37 udeležencev bojev za severno mejo v letih 1918/19. Njihove vrste se hitro redčijo, saj so stari po 70 in več let. Ti borci nimajo nobene svoje organizacije, zato je sprejemljiv predlog, da naj bi ti borci dobili sekoljo pri občinskem odboru Zveze združenj borcev. Seveda bi imela sekolja svoje predstavnike tudi v občinskem odboru ZZB.

Kmalu konferenca

V teh dneh so se v ribniški občini začele konference krajevnih organizacij. Združena rezervnih oficirjev in podoficirjev, na katerih člani razpravljajo o svojem strokovnem izobraževanju in ostalem dosedanjem delu. Na konferencah volijo tudi delegate za ustanovno občinsko konferenco ZROP, ki bo 2. oktobra ter delegate za republiko in zvezno konferenco ZROP. ZROP, ki je doslej delal v okviru ZZB, bo odslej samostojna organizacija.

Žele načrtno sodelovanje

Učenci ribniške osnovne šole lepo sodelujejo tudi z družbeno-političnimi in drugimi organizacijami, posebno pri izvedbi proslav, športnih prireditev, pri prometnih akcijah itd. To sodelovanje pa je v minulih letih potekalo nenačrtno, zaradi česar sta trpela šolski pouk in kvaliteta prireditev. Letos je vodstvo osnovne šole obvestilo organizacije, naj do konca septembra sporoče, kdaj, na kakšnih prireditvah in v kakšni obliki žele v naslednjem letu sodelovati s šolo. Šola bo nato izdelala do 15. oktobra svoj program sodelovanja z organizacijami.

Seminar v Ribnici

Seminar za politični aktiv ribniške občine je bil 16. septembra v Ribnici. Udeležil se ga je tudi član sekretariata OK ZKS Vlado Janžič. Na njem so obravnavali nekatera idejna in politična vprašanja Zveze komunistov. V razpravi so priložni vpraševali o stvareh in dogodkih, ki so v tem obdobju najbolj aktualni. Odgovarjal jim je tovariš Janžič. Seminar je bil zelo zanimiv in poučen.

Porotnikom poteče mandat

V oktobru bo potekel dveletni mandat sodnikov porotnikov pri občinskem sodišču v Kočevju. Posebna komisija pri občinski konferenci SZDL Ribnica že zbira predloge za možne kandidate za nove sodnike-porotnike. Zbrane predloge bo nato komisija posredovala občinski skupščini, ki bo potem na svoji seji izmed predlaganih izbrala in imenovala nove porotnike.

Cene v Kočevju in Ribnici

Pretekli ponedeljek so veljale v trgovinah s sadjem in zelenjavo v Kočevju in Ribnici naslednje maloprodajne cene:

krompir	0,78	0,80
	in 0,85	
sveže zelje	0,90	1,20
kislo zelje	1,85	2,60
fižol v zrnju	7,05	7,90
	in 7,35	
strojni fižol	2,20	—
čebula	2,80	2,80
česen	10,00	8,00
		in 16,00
solata	3,00	2,40
paprika	2,80	2,40
paradižnik	2,00	2,00
rdeča pesa	0,90	2,20
petersilj	4,40	—
cvetača	—	4,70
jabolka	1,40	2,00
korenje	2,30	2,00
	do 1,90	
hruške	3,40	3,50
brusnice	—	3,50
grozdje	3,10	3,00
limone	9,20	6,10
jajca	—	—
(cena za kos)	0,60	0,72
	do 0,75	

RIBNIŠKI ZOBOTREBCI

PRITOŽILI SO SE stanovniki stoličev v Ribnici Stanovanjskemu podjetju Ribnica zaradi nepočasne ureditve zemljišč in cest na njihovem območju. Dela se vlečejo, pogosto pada dež in zaradi tega nosijo stanovalci in njihovi obiskovalci v stanovanja na čevljihih blat. Stanovanjsko podjetje bo moralo z ureditvijo Prijateljevega trga, kakor se bo ta del Ribnice odslej imenoval, pohiteti, da ne bo prej zima.

MARSIKATEREMU KMETU JE ZAGODILA letošnja deželna jesen. Nekateri kmetje ne morejo posušiti otave, drugi pa so v zamudi z izkopom krompirja. Koruza, ki lepo kaže, potrebuje sonca. Mnoge skrbi tuji, kdaj in kako bodo popravili jabolka, saj so jabolane tako polne, da se veje kar ribijo.

SAMO ENEGA AVTOMEHANIKA premore Ribnica. Zato ni čudno, da je pred njegovo delavnico vedno polno avtomobilov, ki čakajo popravila. Zaradi hitrega naraščanja motornih vozil in prometa bi Ribnica potrebovala vsaj še enega mehanika. Trgovina bi se tudi že lahko znašla, da bi začela prodajati nekatere avtomobilske dele.

JOHANOVO HIŠO v Ribnici bi bilo treba obnoviti, saj zdaj kazi podobno naselja. Ribniški upokojenci so jo pripravili popraviti s svojim denarjem, če bi si lahko v njej uredili klubske prostore. Stavba je last SLP, z njo pa upravlja Stanovanjsko podjetje. Pogoj, da bi začeli upokojenci hišo popravljati pa je, da prej dobe stranke, ki zdaj stanujejo v spodnjih prostorih hiše, druge stanovanja.

KROMPIR VOZILJO PRODAJAT kmetje iz dobrepoljske doline v Ribnici. Cena je 0,65 do 0,75 din kg, kar daje slutiti, da je Dobropolje letos krompir dobro obrodil. Dobropoljski krompir je znan kot dober, zato ga Ribničani radi kupujejo.

SLABA PASA ZA ČEBELE je letos, se pritožujejo ribniški čebelarji. Medila je samo hipa, jelka pa ne. Čebelarji hranijo zato čebele s sladkorjem, kar pa vzdrževanje čebel podraža.

REŠETO

Prigorica: most je še vedno podrt

Železna konstrukcija za novi most je prispela pred tremi tedni — Postavljanje novega mostu se bo pač začelo, kadar se bo

Poročali smo že, da se je most med Dolenjo vasjo in Prigorico pred približno mesecem in pol podrt. Ljudje hodijo zdaj čez drugi most, ki je tudi dotrajal, saj je na

Ribniški mladinci v Kozjem

Nedavne proslave v Kozjem so se udeležilo okoli 100 mladincev in mladink iz ribniške občine. Prevoz z avtobusi je plačalo predsedstvo Zveze mladine občine Ribnica. Mladinci so si nameravali spotoma ogledati tudi Kamurovec, rojstni kraj maršala Tita, vendar zaradi zaprtih cest in gostega prometa na ostalih cestah tega načrta niso mogli uresničiti.

njem več velikih lukenj, skozi katere lahko kdo pade v vodo. Posebno je ta most nevaren otrokom, ki hodijo čezenj v šolo in domov.

Prav na pobudo staršev šolarjev smo obiskali gradbenega referenta občinske skupščine Ribnica Staneta Zobca in ga vprašali, kdaj bo na mesto podrtega zgrajen nov most.

Povedal je, da je večji del železne konstrukcije (18 m) že prispel v Ribnico, potrebujejo pa še okoli 7 m take konstrukcije, saj bo znašala dolžina mostu nad 24 m. Dobil je tudi že naročilo, naj napravi načrt za postavitev novega mostu.

Priznal je, da potekajo dela bolj počasi, ker ga je ne-

koliko sram prositi za nadaljnjo železno mostno konstrukcijo. Del konstrukcije, ki je že v Ribnici, je dobil po zelo ugodni (skoraj smešni) ceni. Tistim, ki so mu jo oskrbeli, je namreč za razne stroške v zvezi s pretovarjanjem, nakladanjem, za skrb za prevoz in za druge sitnosti obljubil nagrado, z izplačilom katere pa zdaj vsi odlašajo, tako da jo bo najverjetneje moral plačati kar sam, če noče, da bi ga bilo sram, ko bo moral prosjačiti iste ljudi za nove usluge. V občini je namreč še najmanj 5 mostov, ki bi jih bilo nujno treba popraviti, in bi bilo zelo prav, če bi tudi zanje dobili take poceni konstrukcije.

Roditeljskih sestankov nikar ne zanemarjajmo!

Ni dvoma, da dosega družina, ki ima sodobne nazore o mladini v šolskih letih, pozitivne rezultate na vseh področjih vzgoje mladega rodu. Konservativna zaostalost, čustveno neuravnovešena družina — to ustvarja težke odnose glede usmerjanja otrok v pravilno ponašanje, delo in družbenost.

Pedagoška kultura družine je eden od temeljnih pogojev, da lahko široko in uspešno pomaga vzgajati otroke in da sodeluje s šolo, z ožjim in širšim okoljem, ki prav tako skrbi za pravilno vzgojo otrok in mladine. Koristne pedagoške informacije dobi družina, če z zanimanjem in stalno spremlja tisk in RTV, zlasti rubriko in oddaje o nasvetih materam, očetom in družini sploh. Tudi tedenski in mesečni časopisi in revije, namenjeni družini ali samo materam, prav tako prinašajo koristne informacije glede družinskih odnosov, o vzgoji otrok in podobno. Če spremljamo to gradivo, bomo v družini vsekakor zavzeli napredna stališča glede vzgoje otrok in do vrste drugih vprašanj — kako na primer najprimerneje otroka hranimo, navajamo na higieno, na delo, na pravilne norme družbenega vedenja in podobno.

Imamo tudi knjižnice, ki na popularen način pomagajo staršem in jim dajejo koristne strokovne nasvete. Prav tako ima družina še vrsto drugih sredstev sodobnega obveščevanja javnosti, zlasti družine, da bi se lahko čim bolj izobrazila v pedagoški kulturi.

Prav tako je treba obiskovati pedagoška predavanja, namenjena družini in vzgoji otrok. Krajevne organizacije, stanovanjske skupnosti, ljudske univerze ali šole so mesta, kjer lahko slišimo koristne nasvete o vzgoji mladega naraščaja, o družinskih odnosih, o družbenem pomenu povezave družine s šolo in širšo skupnostjo. Brezbrizni starši, ki si ne najdejo časa za osebno izobraževanje v pedagoški kulturi, imajo veliko več težav in nerešenih vprašanj glede vzgoje svojih otrok. Zlasti je koristno sodelovanje s šolo, udejstvovanje v organih roditeljskih svetov šole, stalno obiskovanje razrednih sestankov v šoli. To izredno pomaga staršem, da se lahko poglobijo v probleme socialistične vzgoje otrok in da pri tem dosežejo čim boljši uspeh.

Prof. VL. COLOVIČ

GROZDJE ZA PREDELAVO!

Kvalitetno črno in mešano grozdje za predelavo lahko kupite v naših prodajalnah v Sentjernej, Skocjanu, Smarjeti, Novem mestu (pri tovarni obute), Bršlinu, Mirni peči, Straži, Dolenjskih Toplicah, Uršnih selih, Birčni vasi, Stopičah in Brusnicah.

PRIPOROČA SE kmetijska zadruga »KRKA«
Novo mesto

V nedeljo, 21. septembra popoldne, so zaprli 77. mednarodni zagrebški velesejem, ki je spet dosegel rekord tako po številu razstavljalcev kot po številu obiskovalcev. Skoraj 2.000.000 obiskovalcev si je ogledalo razstavljeno blago 5000 razstavljalcev z 46 držav in 1265 domačih razstavljalcev. Med proizvajalci z našega območja naj omenimo razstavljene in zelo občudovane stanovanjske priklole IMV, za katere je bilo na sejmu veliko zanimanje. Tudi osebni avtomobil Austin 1300, kakršni bodo v kratkem prišli iz te tovarne, je vzbujal pozornost. (Foto: M. Vesel)

DOPISNA DELAVSKA UNIVERZA, Ljubljana,

razpisuje
VPIS v dopisne šole

- osnovnošolsko izobraževanje (5., 6., 7. in 8. razred)
- administrativna šola (dveletna)
- ekonomska srednja šola
- tehniška šola (za strojno, elektrotehniško, lesnoindustrijsko in kemijsko stroko)
- delovodska šola (za strojno stroko)
- poklicna šola kovinarske stroke

Vpisujemo vsak dan od 7. do 18. ure, razen sobote. Podrobnosti o sistemu dopisnega izobraževanja, učnem programu in pogojih za vpis boste lahko zvedeli iz prospekta, ki vam ga pošljemo na vašo zahtevo.

Svoj naslov napišite s tiskanimi črkami.

Za prospekt pošljite znamko v vrednosti 2 dinarja na naslov:

DOPISNA DELAVSKA UNIVERZA, LJUBLJANA,
Parmova 39, telefon 316-043, 312-141, poštni predal 106.

Avstrijski novinarji so obiskali KRKO

Pretekli četrtek je na poti po Sloveniji in Hrvaški obiskala novomeško tovarno zdravil KRKO delegacija avstrijskih novinarjev. Na njihova vprašanja so odgovarjali inženir Cimerman, magistra Kržarjeva in Pahor. Po razgovoru in ogledu proizvodnje so avstrijski gostje obedovali na Otočcu.

Pismonoša Anton Gorenc iz Mirne peči nam piše, da prehodi vsak dan veliko poti, s sadeži tako obložene veje, kot je ta na sliki, pa še svoj živ dan ni videl. Nanjo je naletel v Globinjeku v sadnovnjaku Alojza Dragana, ki je pravkar nameščal opore, da se težko obložena veja ne bi odlomila. Drevo ni veliko; je vrste bobovec, po drugih vejah pa je le tu in tam kakšno jabolko. Plodovi na obloženi veji so enako debeli in lepo rdečkasto obarvani. (Foto: A. Gorenc)

35

»Moja desna roka.« je pristavil s smehljajočim se pogledom na Marijo. Upal je, da ju grofica povabi na skupno večerjo in se tako razdere zaupni rodbinski krog in prilika za razgovor, ki se ga je Valvasor bal.

Ali njegovo upanje je bilo jalovo. Grofica je s hladnim pogledom premerila Marijino preprosto, že nekoliko kratko in ozko obleko, razprla oči, ko je opazila moško ostrizene, po ramenih padajoče lase, se kratko ustavila na dekletovem plemenito lepem bledem obrazu in — poklicala strežaja ter mu naročila:

»Naj pelje gospoda in gospodično v drugo nadstropje, v tretjo sobo za goste in naj poskrbi za njihovo večerjo!«

Se enkrat je premerila Marijin oguljeni plašč in se nasmehnila, ko je opazila ročaj kratke pištole. ki je dekletu gledala izza plašča.

Trošt in Marija sta se priklonila in odšla za slugo po stopnicah navzgor.

Valvasor je nemirno pogledal za dekletom — tako blede je bila! — sklonil glavo in stopil za taščo v jedilnico.

Okrog mize so stali njegovi otroci in se napol v zadregu, napol radovedno ozirali po sobi, ki se jim je dozdevala silno preprosta. Smehljaje se, so sprejemali frfotanje sestrice Ine, ki jo je baron Wernegk dvigal visoko pod strop.

Valvasorjeva žena je sedla v naslanjač in dvignila rutico na oči.

Tedaj je pristopila njena mati in ji potegnila roko z obraza:

»Ana! Cemu to?«

»O, gospa mati! Kaj bo z nami!« je zajokala mlada baronica.

»Ana! In ti si po svoji materi potomka grofov Tatenbachov!«

Obrnila se je k Valvasorju, ki je strme obstal pri vratih.

Grofica je umolknila s pogledom na otroke.

»Gospod zet, naj potrpijo z njo! Njeno stanje je krivo, da se ne zaveda svojih dolžnosti kot žena slavnega moža. Prosimo, k miži!«

Trde besede ponosne plemkinje so se mogočno zatresle v dušnih vseh navzočih. Otroci so se plašno ozrli na staro mater. Mlada baronica si je vsa zardela obrisala solze. Baron Wernegk je zatri smehljaj, ki mu je ušel preko dobrodušnega rdečega obraza.

Valvasor se je otresel strmenja in ponudil ženi roko, da je vstala in pristopila k mizi.

Proti polnoči so druga za drugo ugasnile luči, grad je zaspal.

Le Marija je še dolgo stala pri topli peči v temni sobi. Iz kota pri vratih je čula globoko dihanje spečega očeta — o, Bog, ne očeta, le rednika! Ubogi starček!

Ni se še pomirilo v njej... Mati! Nikdar je ni poznala, a zdaj stopa pred njo... proč! proč! In

poskusila je misli odvrniti drugam. Mislila je na Krško, na — Gražarja. On je vedno miren. Nasmehnil se ji bo in njej bo dobro in vse bo videla v drugačni luči...

Stopila je k oknu in se zazrla v noč. Njene zbegane misli so se počasi trgale do trdnega sklepa: Nikdar, nikdar ne izve ubogi, dobri starec, ki jo je tako ljubil, ki mu je bila — to je čutila — vse na svetu, da ona ni njegovo dete. Ubilo bi ga...

Pritisnila je vroče čelo ob šipo.

Spodaj je ležal veliki zelenjadni vrt, onkraj se je svetila s snegom pokrita ozka trata ali njiva, potem pa se je že pričel gozd, ki se je izgubljal v nočni temini.

Kaj — kaj je to?

Ali ni švignila senca iz gozda preko trate? Se ena — o, zdaj jih je več!

Marija si pomane oči. Ali bdi ali sanja? Kdo so ti ljudje? Zdaj so se skrili za količasto vrtno ograjo...

Ne, niso sanje. Pes zarenči, zalaja; drugi tudi — divje lajanje na dvorišču.

Zdaj moški glas — nekje zaloputnejo vrata — v hlevu luč — po gradu klicanje — uskoki!

»Uskoki!« kriknje Marija, plane v kot, kjer je bila nakopičena prtljaga, izvleče iz skrinjice dva pasova z naboji in dolgo pištolo.

»Oče, tu pas in pištola!«

Ze pograbi s stola plašč in kratko pištolo, skrito pod njim, si vrže pas okoli vratu, odpre sobo, si po temnem hodniku oblači plašč in zdirja po slabo razsvetljenih stopnicah.

Ze pokajo prvi strelji.

V prvem nadstropju stoji leščerba na stopnicah. Marija postoji pri luči, da pregleda naboje v pištoli. Vse v redu.

Nekdo priteče za njo.

»Tako je prav, pogumni moj famulus. Ampak bodi previdna! Vlahi imajo tudi strelno orožje!«

Jurčičev Jurij Kozjak pripravljen v 50. jeziku

Letos smo v Jurčičevem jubilejnem letu: ta naš plodoviti dolenski pripovednik se je rodil pred 125 leti, 4. marca 1844 na Muljavi pri Stični. Pisati je začel že kot dijak. Ko je bil sedmošolec v Ljubljani, je napisal romantično ljudsko povest o slovenskem janičarju Juriju Kozjaku. Za povest je dobil od Mohorjeve družbe, ki je tedaj razpisala nekaj nagrad za domače povesti, prvo nagrado — 100 goldinarjev. Njegov spis je odbor Mohorjeve družbe ocenil kot najboljšo predloženo povest, drugo nagrado pa je takrat podelil pisatelju Franu Erjavcu za »Hudo brezno ali Gozdarjev rejenc«.

Josip Jurčič, slovenski pisatelj (original podobe hrani študijska knjižnica v Mariboru)

Jurčičeva zgodba iz XV. stoletja je tisto slovensko književno delo, ki je bilo doslej največkrat prevedeno v tuje jezike. V Delu smo 14. septembra 1962 brali, da je Jurij Kozjak izšel v sto letih že osemnajstkrat, dotlej pa je bil preveden že v 43 jezikov. Najnovejši seznam Prevodov Jurija Kozjaka navaja zdaj že 48 jezikov. Med poslednjimi prevodi je bil novogrški. Znani prevajalec Jurija Kozjaka dr. Ferdinand Kolednik mi je ob srečanju v Ljubljani z zadovoljstvom povedal:

Gad, škof grško-bizantinskega obreda, ki vodi novogrško založbo BONPRESS. Sam sem moral zbrati osnovni kapital v drahmah, da sem omogočil začetek prevajanja.

Zdaj pripravljajo še tri prevode v španski in holandski jezik, pa tudi v esperanto. Zanimivo je, da imajo med drugimi Jurija Kozjaka v svojem jeziku tudi Japonci; njihov prevod je izšel v Tokiu. Kitajski izvod je v velikem formatu; tri knjige Jurija Kozjaka v kitajščini so na Slovenskem; eno izmed teh ima tudi no-

»Prihajam iz Grčije, kjer bodo našega Jurija Kozjaka prevedli v novogrški jezik. Pri tem delu me je podprl ravnatelj založbe g. Hijacint

vomeška študijska knjižnica Mirana Jarca.

Prvi prevod Jurija Kozjaka je pripravil dr. Kolednik že v času, ko je studiral na pariški univerzi. Francoski prevod Jurčičeve povesti je izšel 1938 pri založbi Dupuis v Belgiji. Uvod v ta prevod je napisal tajnik francoske akademije Georges Goyau, ki je bil navdušen nad Jurčičevo zgodbo. Francoska Akademija je nagradila prevajalca dr. Kolednika z zlato kolajno. Po tem francoskem prevodu prevajajo Jurija Kozjaka v svoje jezike mnogi afriški in drugi narodi. Pri nas menda le redki vedo, da imajo Jurija Kozjaka v jeziku »kinyarwanda« tudi prebivalci afriške države Ruanda — Urundi na jugu velikega črnega kontinenta.

Dr. Kolednik je poskrbel potem še za druge ponatise svojega francoskega prevoda o našem slovenskem janičarju Juriju Kozjaku. Dobil je med drugim tudi založnika v Kanadi, kjer je slovensko povest o janičarjih natisnila založba Apostolat de la Presse v Kanadi. Knjiga je šla hitro med bralce, zato so jo v Kanadi že ponatisnili. Medtem je pošel že tudi prvi izvod v Evropi pri Dupuisu, zato so francosko izdajo spet ponatisnili, zdaj že četrta, pri založbi v Parizu in pri ugledni izdajateljski hiši Mame.

Sirjenju Jurija Kozjaka je mnogo pripomogel znani francoski književnik Paul Claudel, ki je pregledal Kolednikov prevod v rokopisu in dal o Jurčiču, njegovi napeti zgodbi iz turških časov, pa tudi o prevajalcu Koledniku ter o njegovem prevodu odlično oceno. Dr. Kolednik je dobil pred kratkim obvestilo, da je tudi četrta francoska izdaja Jurija Kozjaka razprodana in zdaj pripravljajo prevajalec že peti natis Jurčičevega junaka. Po francoskih izdajah segajo tudi bralci iz dežel, v katerih je francoščina uradni občevalni jezik in podlaga za nadaljnje izobraževanje.

Zanimivo je, da je tajnik francoske Akademije Georges Goyau, ki se je navdušil nad Jurčičevim delom, dopotoval v naše kraje in da je bil tudi v Mariboru, kjer je bil pisatelj Jurčič nekaj časa urednik Slovenskega naroda, preden se je list preselil iz Maribora v Ljubljano.

Zanimiva je tudi zgodovina prevodov Jurija Kozjaka celo po večkrat, ker so bile prve naklade hitro razgrabljene. Ljudje po vsem svetu radi berejo romantične zgodbe o preprostih ljudeh in neznanih deželah. Tako je Jurčič s svojim delom že pred več kot sto leti postal hkrati tudi dober propagan-

»Lejte, taki smo, kako si bomo pomagali proti drugim, ko se med seboj skav samo za vsak nič. Turki stoje v deželi, zdaj moramo med seboj potrpiti. Kako bomo kaj storili, če se med seboj ne pobogamo? Lejte, že tako smo preveč razkosani. Ko bi se bili zbrali vsi v eno, potlej bi se bilo dalo že kaj storiti proti Turku.«

(Odlomek iz 13. poglavja Jurija Kozjaka, v katerem je mladi Josip Jurčič že kot dvajsetletni pisatelj primerjal Turke z nemškimi nasilniki v Avstriji. S svojim pisanjem je mladi Jurčič pozival k složnemu boju proti nemškemu nasilju.)

Ilustracija Gvidona Birole v jubilejni izdaji Jurčičevega JURJA KOZJAKA, ki je izšla ob stoletnici izida pri Mohorjevi družbi v Celju; cigan Samol ugrabi malega Jurčka

dist za naše kraje. Seveda ima pri tem mnogo zaslug tudi podjetni prevajalec in posredovalec pri založbah dr. Kolednik. Jurij Kozjak je izšel med II. svetovno vojno tudi v Zagrebu. Takratna cenzura pa je prepovedala rabo imena »Turki« in ga zamenjala z besedo »neprijatelja« oz. »Osmanijev«, da bi se z Jurčičevim prevodom ustaški vlada-joči krogi ne zamerili bosenskim muslimanom. V zagrebškem prevodu naše zgodovinske povesti so črtali po-

nekod tudi po več stavkov ali celo odstavkov, v katerih je nazorno opisal turške zločince. Hrvaški prevod, ki je izšel 1944, sredi vojne in prav za stoletnico Jurčičevega rojstva, ima uvod, ki ga je o slovenskem pisatelju Jurčiču napisal Ljubomir Maraković. Vse pa kaže, da bomo kmalu dočakali tudi 50. prevod Jurija Kozjaka. To pa je pomemben in nadvse lep uspeh slovenskega pripovednika Josipa Jurčiča. JOŽE ZUPANČIČ

Zasebno prenočišče

— Zapomni si, stara sablja, — mi je rekel prijatelj, ki oddaja tri sobe. — V sezoni se ti nikdar ne sme primeriti, da bi ne tmel kam spraviti turista. To je izguba, razumeš, velika izguba. Omalovaževanje denarja, ki se ti ponuja.

— Vem, — sem rekel. — Toda kaj, če bi nekdo rad sobo, pa so že vse oddane? Tedaj mu ne moreš ustreči.

— Moraš! Vedno se najde način, da ga kam potisneš!

— Ampak, — sem vztrajal, — nekje je vendarle meja, prek katere ne moreš. Torej...

Hotel mi je odgovoriti, a najin pogovor je prekinil prihod človeka srednjih let, ki je vlekel velikanski kovček in si ogledoval hišne številke, dokler se ni ustavil pred domom moje- ga prijatelja. Iz kratkega pogovora sem razbral, da je tujec in išče sobo, ki bi v njej lahko prespal. Zmagoslavno sem se nasmehnil: zanimalo me je, kaj bo storil moj modri prijatelj glede na to, ker je vse tri svoje sobe že oddal.

— Sobo? Sobo, pravite? — je na videz zelo zamišljeno rekel moj prijatelj. — Hm, to ne bo lahko. Vidite, če bi prišla B. B., kakor smo se dogovorili — bi imel... Tako...

— Veste, — je z zanimanjem rekel popotnik — nemara bi se pa le nekako stisnili...?

— Seveda, seveda! Ampak, kaj bom z Guntherjem Sachsom? Ne morem mu odpovedati... Mogoče bi vas lahko spravil v tisto sobo, ki sem jo oddal dvojici šejkov in njihovim ženam, a bojim se, da bi bili na tesnem... Razen tega ne prenesejo Evropejcev...

— Poslušajte, — je sili popotnik, ki je že očitno kazal svoje zanimanje, — mogoče imate še kakšno sobo, četudi je skromnejša...

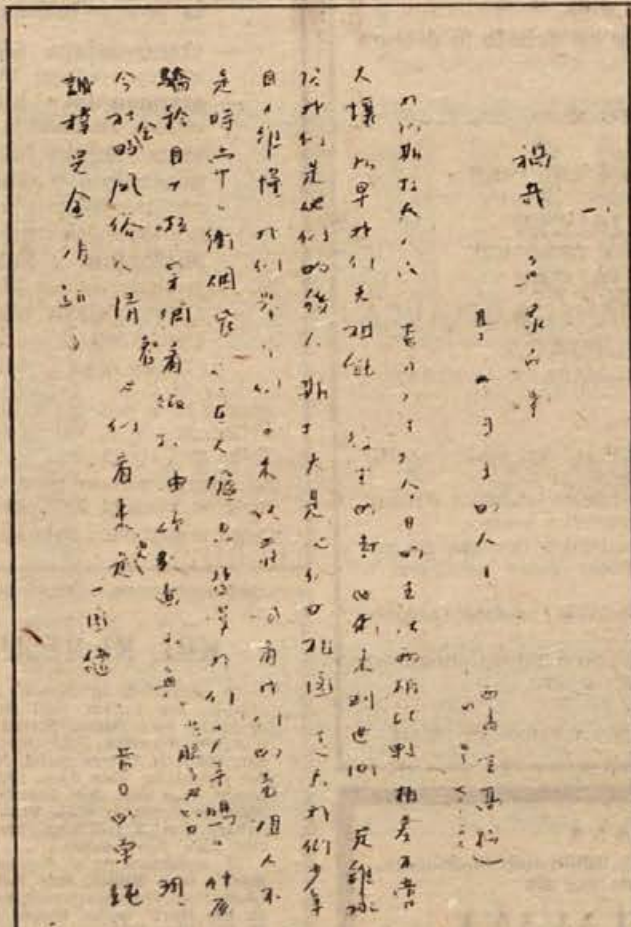
— Imam, imam! Samo, ko bi prišli pred kakšno uro! Ne, samo pred pol ure! Lahko bi dobili čudovito sobico! Ampak oddal sem jo že nekakšnim pevkam. Res so lepe, a po ves dan bodo prepevale in razgrajale... Res ne vem, zakaj ljudje kupujejo njihove plošče...

— Kaj pa shramba? — je vprašal gost. — Je prazna?

— Je, ampak je rezervirana. Rezerviral jo je nekakšen petrolejski magnat iz Tezasa, John Jonson...

— Ali mogoče drvarnica...? — je že skrajno razburjen vprašal gost.

— No... mislim, da bi lahko kaj pregrnil po premo- gu. Resda bi vam bilo na drvh prijeteje, ampak tam že spi neki ambasador, ki se muči tu le mimogrede. Prosim vas, da ne loputate, ker vas od drv deli le pregrada iz desk, gospod ambasador pa ima zelo rahel spanec. No, pa lahko noč! Plačati boste zjutraj!

Samo trije kitajski prevodi Jurčičevega JURJA KOZJAKA so v Sloveniji; iz tistega, ki ga hrani novomeška študijska knjižnica »Mirana Jarca«, smo prefotografirali del uvodnega, I. poglavja. Mar se človeku ne stori milo, ko bere v starodavni kitajščini Jenkove besede, ki jih je mladi Jurčič postavil v vzglavje začetka svoje knjige: »Gorje, kdor nima doma, kdor ni nikjer sam svoj gospod.« Simon Jenko

JURI KOZJAK,
slovenski janičar.

Povest

Na svitlo dala družba sv. Mohora.

Z dovoljenjem vs. cast. Kerskega kuzoskofijstva

V CELOVCU 1864.

Tisk Jan. in Frid. Leona.

Naslovna stran izvirne prve izdaje Jurčičevega JURJA KOZJAKA, ki je izšla 1864. v Celovcu

kupujte izdelke »rašica«!

**Rudnik železa premoga
Kamovževica**

pri ČRNOMLJU,

ki je eden izmed perspektivnih premogovnikov Slovenije, potrebuje, glede na svoj program o nadaljnjem razvoju, razširitvi in stalnem povečevanju obsega proizvodnje, novo delovno silo. Trenutno potrebujemo približno 40 delavcev. Na podlagi teh potreb

razglasa
upravni odbor rudnika
naslednja prosta delovna mesta:

1. za 30 delavcev brez posebne strokovne izobrazbe
2. za 2 kovača oz. strojna ključavničarja
3. za 1 električarja

Pogoji za sprejem:

pod 1. osnovna šola, tudi nedokončana osemletka,
pod 2. končana ustrezna poklicna šola,
pod 3. končana šola elektro stroke

Za vsa delovna mesta je predpisano poskusno delo. Vse zainteresirane kandidate za delo pri našem podjetju vabimo k sodelovanju in se toplo priporočamo. Samska stanovanja so zagotovljena.

Družinska stanovanja trenutno niso na razpolago. Vsak delavec, ki sklone delovno razmerje z našim podjetjem, pa po določenem razdobju dela pridobi pravico do kredita (1-4 milijone Sdin) za nakup stanovanja oz. za gradnjo družinske hišice.

Ponudbe sprejema tajništvo rudnika do zasedbe delovnih mest.

»DOLENJKA«

trgovsko podjetje na debelo in drobno
NOVO MESTO

razpisuje delovno mesto

1. **POSLOVODJE**
za novo blagovnico v ČRNOMLJU ter objavlja prosta delovna mesta:
2. **DVEH PRODAJALCEV**
za novo blagovnico v ČRNOMLJU
3. **DVEH PRODAJALCEV**
4. **NEKVALIFICIRANEGA DELAVCA**
5. **DELAVCA - KURJAČA**
za novo prodajalno »MARKET« v STRAZI v upravi podjetja

Pogoji:

- pod 1. VKD trgovske stroke s 5 leti prakse ali KD trgovske stroke z 10 leti prakse;
pod 2. končana šola za prodajalce (tekstilna stroka). Prednost imajo kandidati s prakso;
pod 3. končana šola za prodajalce (živilska ali mešana stroka). Prednost imata kandidata s prakso;
pod 4. končana osnovna šola in odslužen vojaški rok;
pod 5. odslužen vojaški rok, po možnosti praksa pri kurjenju nizkotlačnih kotlov.

Nastop dela po dogovoru.

Kandidati naj pošljejo prijave v 8 dneh po objavi.

ZAHVALA

Ob bridki in nenadomestljivi izgubi našega dobrega moža, ata in starega ata

JOŽETA GLAVANA

iz Rebrji pri Žužemberku

se iz srca zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh bolečih trenutkih stali ob strani, nam srečili sočalje, ga v tako velikem številu spremili k presojnemu položju in mu darovali vence. Posebej se zahvaljujemo sosedom, gasilskima društvoma Reber in Žužemberk, pevskemu sboru Žužemberk, častitim gospodom šepnikom Zupancu, Jakošu in Mrvarju ter govornikom za poslovilno besedo.

Zalujoči: žena Ivana, sin Jože z družino, hčerke Ivanka, Anica, Danica, Milka in Mariča z družino ter Pepca in drugo sorodstvo.

ZASTAVA 1300

modificirani osebni avtomobil - udobnost, kakovost, ekonomičnost

ZELO UGODNI KREDITNI POGOJI:

- družinski kredit 2.000.000 Sdin - dvema članoma družine na 30 mesecev
- brez porokov
- dobava takoj iz skladišča
- barva po izbiri
- cena: 27.306,25 din
- prometni davek vračunan v ceni

PREDNOSTI:

- cenene servisne usluge
- zagotovljeni rezervni deli

INFORMACIJE:

NOVOTEHNA

Novo mesto, Telefon 21-132

zastopstvo Zavodi Crvena zastava

**KMETIJSKA ZADRUGA »KRKA«
NOVO MESTO**

razpisuje

JAVNO DRAŽBO

za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

- stanovanjska hiša v Občicah št. 5, cenilna vrednost 16.128 Ndin
- stanovanjska hiša v Občicah št. 8, cenilna vrednost 18.810 Ndin
- stanovanjska hiša z gospodarskim poslopjem v Občicah št. 7, cenilna vrednost 23.860 Ndin
- stanovanjska hiša z gospodarskim poslopjem v Soteski št. 41, cenilna vrednost 24.074 Ndin
- stanovanjska hiša na stavbni parceli števil. 149, k. o. Ždinja vas v Sevnem (Trška gora), cenilna vrednost 48.475 Ndin

Dražba bo v nedeljo, 5. oktobra, in sicer: v Občicah ob 8. uri, v Soteski ob 10. uri in na Trški gori ob 12. uri.

Interesenti morajo pred začetkom dražbe položiti varščino v višini 10% cenilne vrednosti.

Ostali pogoji bodo objavljeni pred začetkom dražbe.

KRI, KI REŠUJE ŽIVLJENJA

16. septembra so darovali kri na novomaški transfuzijski postaji: Ivo Goršič, član Novotehne Novo mesto; Stelka Jančovič, Ivan Barbo, Slavka Grobeljšek, Jožica Klemenčič in Ljuba Avguštin, člani Novotehne Novo mesto; Anton Milnar, kuhar iz Novega mesta; Marjan Marinčič, dijak novome. ške gimnazije; Vida Kirn, članica SDK Novo mesto; Marjan Lapuh, Ivan Saje, Jože Granda, Franc Potočar, Janez Črtalič, Stanislav Jereb in Alojz Prah, člani Iskre Sentjerne; Alojz Avbar, član Kmetijskega kombinata Zalec; Jože Čimprič, član IMV Novo mesto.

19. septembra pa so darovali kri: Metod Zupc, Jože Zupančič, Ivan Milnar, Jože Malnarič, Branko Videtič in Jože Uhan, člani Cestnega podjetja Novo mesto; Marica Gal, članica Ele Novo mesto; Gasper Jakše, član ZTP Novo mesto; Marija Uhan, članica Mercatorja Trebnje; Jože Hren, član ZTP Ljubljana; Marija Klančar, član Opekarnice Zalog; Slane Uhan, član Kmetijskega kombinata Zalec; Miro Zupančič, član kolektiva KPD Dob; Jože Medja, krojač iz Gornje vasi; Mira Miklič in Terezija Uhan, članici občinskega sodišča Trebnje; Lucija Medja, gospodinja iz Strelaca; Vera Trinko, članica Državne založbe Trebnje; Jože Uhan, upokojenec iz Dolnje Nemške vasi; Cecilija Gabrijel in Marija Perme, gospodinja iz Smarjete; Franc Jeglič, član Iskre Novo mesto; Alojz Cvelbar, kmetijski tehnik iz Gorenje vasi; Anton Golob, član Mesarije Novo mesto; Anton Medja, Franc Bevc in Jože Barbarič, kmetje iz Gorenje vasi; Franc Lužar, kmet iz Strelaca; Marija Jursič, gospodinja iz Cikave; Nada Novak, članica kolektiva osnovne šole Smarjete; Marija Bevc, gospodinja iz Dolenje vasi; Janez Zoran, mesar iz Smarjete.

Iskrena hvala za vašo pomoč!

MERCATOR
veletrgovina import-export Ljubljana
Poslovna enota Metlika

bo prodala po sklepu DS
z dne 8. 9. 1969 na javni licitaciji

tovorni avtomobil TAM 2000

Vozilo je v voznem stanju. Licitacija bo 29. septembra 1969 ob 8. uri za družbeni sektor, ob 10. uri pa za zasebni sektor.

Ogled in licitacija v upravi enote v Metliki, OBE 58.

Avtopromet in tuzemska špedicija
»GORJANCI«, Novo mesto - Straža

nudi

honorarno zaposlitev za enkratno ureditev arhivskega materiala

Nagrada po dogovoru.

Kandidat mora poznati ustrezne predpise.

Ponudbe poslati na naslov: Avtopromet

»GORJANCI«, Novo mesto, p. Straža, najpozneje do 1. 10. 1969.

Elektro Ljubljana,
enota Novo mesto

objavlja prosto delovno mesto

INKASANTA

(za inkasantski okoliš Novo mesto - Trebnje).

POGOJI:

najmanj dokončana osemletka, odslužen vojaški rok, stanovanje v centru inkasantskega okoliša, ostali pogoji po dogovoru.

Prijave pošljite na naslov Elektro Ljubljana, poslovna enota Novo mesto

**UPRAVNI ODBOR SKLADA »JOŽETA SLAKA-SILVA«
OBČINE TREBNJE**

razpisuje
na podlagi 23. člena statuta sklada

POSOJILA ZA IZOBRAŽEVANJE

Na razpis se lahko prijavijo tisti učenci in študenti občine Trebnje, ki dosegajo odlične učne uspehe in živijo v slabih materialnih razmerah, izjemoma pa tudi tisti, ki dosegajo vsaj dobre učne uspehe, živijo pa v izredno slabih materialnih razmerah. Rok za sprejemanje prijav je 15 dni po razpisu. Prosilec mora k prijavi priložiti dokaz o zadnjem učenem uspehu in mnenje šole, ki jo je obiskoval.

Agraria

BREŽICE

STE V ZADREGI ZA DARILO?

Šopek nageljčkov je primerno darilo za vsako priložnost. — Naša dnevna proizvodnja je več tisoč cvetov v 6 barvah. — Zahtevajte v vaši najbližji cvetličarni

nageljčke iz vrtnarije Čatež

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30 in ob 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

PETEK, 26. SEPTEMBRA: 8.08 Operna matineja. 9.05 Pionirski tednik. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Branko Korbar: Gospodarjenje v gozdovih zgorne Savinjske doline nekoč in danes. 12.40 Čez polja in potoke. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.25 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vlak dan za vas. 17.05 Človek in zdravje. 18.15 Zvočni razgledi po zabavnih glasbi. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambli domačih viš. 20.00 Sobotni večer z napovedovalko Tonjo Rahonc. 20.30 Zabavna radijska igra — Dr. Walter Gerteis: Vozli inšpektorja Braina. 21.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 22.30 Kmetijski nasveti — inž. Jelka Močvar: Ali lahko jeseni zatiramo plevel v pes-

nici. 12.40 Z ansambli domačih viš. 13.30 Priporočajo vam... 14.25 Melodije Pariza, Dunaja in Londona. 15.20 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vlak dan za vas. 17.05 Gremo v kino. 18.15 »Top«-pops 11e. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambli domačih viš. 20.00 Sobotni večer z napovedovalko Tonjo Rahonc. 20.30 Zabavna radijska igra — Dr. Walter Gerteis: Vozli inšpektorja Braina. 21.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 22.30 Kmetijski nasveti — inž. Jelka Močvar: Ali lahko jeseni zatiramo plevel v pes-

NEDELJA, 28. SEPTEMBRA: 8.08 Operna matineja. 9.50 »Naš avtopostop«. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Jelka Močvar: Ali lahko jeseni zatiramo plevel v pes-

PONEDELJEK, 29. SEPTEMBRA: 8.08 Glasbena matineja. 9.05 Za mlade radovedneže. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — dr. Jože Elihar: Uporaba fenotiazina za zatiranje čebelnih uši. 12.40 Maljen koncert pihalnih orkestrrov. 13.30 Priporočajo vam... 15.04 Pozdrav z Dunaja. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.20 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vlak dan za vas. 18.15 »Signal«. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambli Borisa Franka. 20.00 Ludvig van Beethoven: Misa solemnna. 21.25 Iz domače lažje orkestralne glasbe. 22.15 Za ljubitelje jazz.

TOREK, 30. SEPTEMBRA: 8.08 Operna matineja. 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — Kako je nastala knjiga. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Vilko Stern: Proizvodnja, poraba in plazma jabolk v svetu in pri nas. 12.40 Slovenske narodne pesmi. 13.30 Priporočajo vam... 14.20 Popoldanski koncert lahke glasbe. 15.20 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vlak dan za vas. 18.15 V torek na svi-

denje! 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambli Zecovojni Kranjci. 20.00 Radijska igra — Alfred Andersch: Smart James Deana. 21.00 Parada popevk. 22.15 Skupni program JET — Jugoslovanska glasba.

SREDA, 1. OKTOBRA: 8.08 Glasbena matineja. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — Jože Kregar: Vrt v oktobru. 12.40 Od vasi do vasi. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.20 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vlak dan za vas. 17.05 Mladina sebi in vam. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice. 20.00 Koncert opernih arij. 21.00 Mozaik zabavnih melodij. 22.15 S festivalov jazz.

ČETRTEK, 2. OKTOBRA: 8.08 Glasbena matineja. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Aleksander Hrčič: Dosedanja dogranja o razširjenosti nematod. 12.40 Narodne pesmi iz Medjimurja. 13.30 Priporočajo vam... 14.05 »Mladina«-pops. 15.20 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vlak dan za vas. 18.15 Turizem in glasba. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevcom Bracom Korenom. 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napევov. 21.00 Od Ibena do Ionasca. 21.40 Glasbeni nokturno. 2.15 Češkoslovaška nova glasba.

Oddelek za zdravilna zelišča

NOVO MESTO

KVALITETNO

BRINJE

vam nudimo po ugodnih pogojih.
Količine nad 2000 kg dostavljamo na dom.

Odkupujemo

čisto brinovo olje
po najvišjih dnevnih cenah

Za pojasnila in naročila se obračate na naslov KRKA, tovarna zdravil, oddelek za zdravilna zelišča, Novo mesto, Novi trg 9 (avtobusna postaja), telefon (0-68) 21-304.

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA, 28. SEPTEMBRA

9.00 KMETIJSKA ODDAJA V MADZARSCINI (Beograd)

9.25 NARODNA GLASBA — (Zagreb)

10.00 KMETIJSKA ODDAJA TV BEOGRAD (Ljubljana)

10.45 PROPAGANDNA ODDAJA — (Ljubljana)

16.50 DISNEYEV SVET — (Ljubljana)

11.40 TRAPOLLO HH 33 — mladinska igra Gama Camelpardall — ponovitev — (Ljubljana)

12.20 TV KAZIPOT (do 12.40) (Ljubljana)

15.30 PRENOS SPORTNEGA DOGODKA (do 17.00) (Ljubljana)

17.55 PRINC STUDENT — ameriški film (Ljubljana)

19.45 CIKCAK (Ljubljana)

20.00 TVD (Beograd)

20.30 VIJAVAJA (Ljubljana)

20.35 MUZIKANTI — humoristična oddaja (Beograd)

21.20 VIDEOFON (Zagreb)

21.35 SPORTNI PREGLED (JRT)

22.05 TVD (Beograd)

22.25 KOLESARSKA DIRKA PARIZ — TOURS — posnetek (Zagreb)

Drugi spored:

20.00 TVD (Zagreb)

21.00 SPORED ITALJANSKE TV

PONEDELJEK, 29. SEPT.

9.35 TV V SOLI (Zagreb)

10.30 NEMSCINA (Zagreb)

10.45 ANGLESCINA (Zagreb)

11.00 OSNOVE SPLOSNE IZO-BRAZBE (Beograd)

14.45 TV V SOLI (Zagreb)

15.30 RUSCINA (Zagreb)

17.45 RISANKA (Ljubljana)

18.00 LUTKOVNA ODDAJA — (Zagreb)

18.20 OBREZJE — oddaja za italijansko narodnostno skupino (Ljubljana)

16.10 RUSCINA (Beograd)

17.15 MADZARSKI TV PREGLED (do 17.30) (Beograd)

17.45 TRMAŠTA MUCA — pravljica (Ljubljana)

18.00 PO SLOVENIJI (Ljubljana)

18.25 PROPAGANDNA ODDAJA — (Ljubljana)

18.30 PRI ZOBOZDRAVNIKU — II. oddaja (Ljubljana)

18.50 ZABAVNO GLASBENA ODDAJA (Skopje)

19.20 ZNANOST IN MI (Ljubljana)

19.45 CIKCAK (Ljubljana)

20.00 TVD (Ljubljana)

20.30 VIJAVAJA (Ljubljana)

20.35 Gert Oelschlegel: GARDINA — nemška TV drama — (Ljubljana)

22.00 Caserta: KOSARKA JUGOSLAVIJA : BOLGARIJA — prenos (EVR — Ljubljana)

23.30 POROCILA (Ljubljana)

Drugi spored:

17.30 VECERNI ZASLON (Sarajevo)

17.45 ODDAJA ZA OTROKE — (Zagreb)

18.00 MALI SVET (Zagreb)

18.20 ZNANOST (Beograd)

18.50 ZABAVNO GLASBENA ODDAJA (Skopje)

19.20 TV POSTA (Zagreb)

19.45 TV PROSPEKT (Zagreb)

20.00 TVD (Beograd)

21.00 SPORED ITALJANSKE TV

SREDA, 1. OKTOBRA

9.35 TV V SOLI (Zagreb)

16.25 Bratislava: NOGOMET SLOVAN : DINAMO (Zagreb) prenos (IV — Beograd)

18.15 RASTIMO — oddaja za otroke (Beograd)

19.00 PISANI TRAK (Ljubljana)

19.15 POPULARNA GLASBA — (Sarajevo)

19.45 CIKCAK (Ljubljana)

20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)

20.30 VIJAVAJA (Ljubljana)

20.35 A. P. Čehov: TRI SESTRE — predstava SNG Trst — (Ljubljana)

23.10 POROCILA (Ljubljana)

Drugi spored:

20.00 TV DNEVNIK (Zagreb)

21.00 SPORED ITALJANSKE TV

ČETRTEK, 2. OKTOBRA

9.35 TV V SOLI (Zagreb)

10.30 NEMSCINA (Zagreb)

10.45 ANGLESCINA (Zagreb)

11.00 FRANCOSCINA (Beograd)

14.45 TV V SOLI (Zagreb)

15.40 NEMSCINA (Zagreb)

15.55 ANGLESCINA (Zagreb)

16.10 OSNOVE SPLOSNE IZO-BRAZBE (Beograd)

17.15 PIONIRSKI TV DNEVNIK (Ljubljana)

17.45 PO SLOVENIJI (Ljubljana)

18.15 PEVSKI ZBOR DUTOVIJE (JRT) (Ljubljana)

18.45 TV IGRA (Zagreb)

19.45 CIKCAK (Ljubljana)

20.00 TVD (Ljubljana)

20.30 VIJAVAJA (Ljubljana)

20.35 VOZNIŠKO DOVOLJENJE, PROSIM (Ljubljana)

21.35 SMART — serijski film — (Ljubljana)

22.00 Caserta: KOSARKA JUGOSLAVIJA : SZ — prenos — (Ljubljana EVR)

23.30 POROCILA (Ljubljana)

Drugi spored:

17.25 POROCILA (Zagreb)

17.45 DALJNOGLEDE (Bograd)

17.30 KRONIKA (Zagreb)

18.15 ZBOR DUTOVIJE (Ljubljana)

19.45 TV IGRA (Zagreb)

19.45 TV PROSPEKT (Zagreb)

20.00 TVD (Zagreb)

21.00 SPORED ITALJANSKE TV

PETEK, 3. OKTOBRA

9.35 TV V SOLI (Zagreb)

11.00 ANGLESCINA (Beograd)

14.45 TV V SOLI (Zagreb)

16.10 OSNOVE SPLOSNE IZO-BRAZBE (Beograd)

17.45 LASSIE — serijski film — (Ljubljana)

18.15 DIAPAZON — glasbena oddaja (Beograd)

19.00 SVET NA ZASLONU — (Ljubljana)

19.50 CIKCAK (Ljubljana)

20.00 TVD (Ljubljana)

20.30 VIJAVAJA (Ljubljana)

20.35 ROKE NAD MESTOM — italijanski film (Ljubljana)

22.15 POROCILA (Ljubljana) grad (Ljubljana)

Drugi spored:

17.25 POROCILA (Zagreb)

17.30 KRONIKA (Zagreb)

17.45 ODDAJA ZA OTROKE — (Skopje)

18.15 MLADINSKI KONCERT — (Beograd)

19.00 MOZAIK (Sarajevo)

19.50 TV PROSPEKT (Zagreb)

20.00 TVD (Zagreb)

21.00 SPORED ITALJANSKE TV

SOBOTA, 4. OKTOBRA

9.35 TV V SOLI (Zagreb)

17.55 PO DOMACE (Ljubljana)

18.25 DISNEYEV SVET — (Ljubljana)

19.15 S KAMERA PO SVETU: Romunija (Ljubljana)

19.40 PET MINUT ZA BOLJSI JEZIK (Ljubljana)

19.45 CIKCAK (Ljubljana)

20.00 TVD (Ljubljana)

20.30 VIJAVAJA (Ljubljana)

20.35 ZABAVNO GLASBENA ODDAJA (Ljubljana)

21.35 REZERVIRANO ZA SMEH (Ljubljana)

21.50 INSPEKTOR MAIGRET — serijski film (Ljubljana)

22.40 TV KAZIPOT (Ljubljana)

23.00 POROCILA (Ljubljana)

OPOMBA: Prenos tekme s košarkarskega turnirja v Nepalju bo ali od 18.00 do 19.30, ali od 20.00 do 21.30

merx KAVA užitek

SRP REKAM PROGRAM

SRP

ZANJE USPEHE

UČINKOVITA IN NAJCENEJŠA
SKUPNA REKLAMA
V PETIH ČASOPISIH IN DESETIH
LOKALNIH RADIJSKIH POSTAJAH

GOSPODARSKO ORGANIZACIJE

SRP

ZDRAVNIŠKI POKRAJINSKI ZAVOD
LOKALNI RADIJSKI POSTOPNIK
SPEŠNOŠT

SRP

VSAK KUPEC sobne peči EMO sodeluje pri NAGRADNEM ZREBANJU

Lanskoletni nagradenec **IVAN OČEPEK** iz Ljubljane je dvakrat zadovoljen.

Mogoče boste letos vi...

1. nagrada RENAULT 16 TS
2.-26. nagrada POTOVANJE V TUJINO za dve osebi
27.-60. nagrada IZDELKI „EMO“
Zrebanje meseca decembra v Beogradu

EMO 3
sobna peč na olje
3000-4000 kcal/h
z AET prižigalcem

EMO 5
sobna peč na olje
5000 kcal/h
z AET prižigalcem

EMO 8
sobna peč na olje
7500 kcal/h
z AET prižigalcem

KAMIN EMO 5
sobna peč na premog 5000 kcal/h

